

**Pražská vysoká škola psychosociálních studií**



**Neonacismus – hrozba moderní doby**

Adéla Babická

vedoucí práce: Mgr. Martin Prokeš

**Praha 2011**

# **Prague college of psychosocial studies**



## **Neo-Nazism – the threat of modern times**

Adéla Babická

The Diploma Thesis Work Supervisor:

Mgr. Martin Prokeš

**Praha 2011**

## **Anotace**

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou neonacismu a zaměřuje se na hrozby, které tato ideologie přináší. Hlavním cílem byla snaha upozornit na prvky, které vedou k rozvoji neonacismu. Bakalářská práce má dvě části, teoretickou a empirickou. V části teoretické se věnuji pojmům, historii a pravicově zaměřeným organizacím a stranám. V části empirické využívám metodologických metod a pro shromáždění potřebných dat jsem zvolila formu rozhovoru a následně doplňující otázky. Vyhodnocení kvalitativního výzkumu je postaveno na pěti výpovědích aktivních neonacistů.

**Klíčová slova:** extremismus, antisemitismus, rasismus, neonacismus, diskriminace

## **Abstrakt**

This thesis deals with the issue of neo-Nazism and focuses on the threat that this ideology brings. The main objective was to highlight the elements that lead to the development on neo-Nazism. The bachelor thesis has two parts, theoretical and empirical. I deal with terms, history, right-oriented parties and organizations in the theoretical part. In the empirical part I use methodological methods. I chose the method of interview and then additional questions for gathering the necessary data. The evaluation of the qualitative research is based on the statements of five active neo-Nazis.

**Keywords:** extremism, anti-Semitism, racism, neo-Nazism, discrimination

## **Čestné prohlášení**

Prohlašuji, že jsem tuto písemnou práci k bakalářské zkoušce vypracovala samostatně a použila jsem pouze informační zdroje, které uvádím v seznamu.

.....

Adéla Babická

## **Poděkování**

Chtěla bych tímto poděkovat vedoucímu práce panu Mgr. Martinovi Prokešovi za čas, trpělivost a cenné rady, které mi během naší spolupráce poskytl.

Adéla Babická

# OBSAH

|   |    |
|---|----|
| ÚVOD.....   | 9  |
| 1. VYMEZENÍ KLÍČOVÝCH POJMŮ.....                          | 11 |
| 1.1 Extremismus.....                                      | 11 |
| 1.2 Xenofobie.....  | 11 |
| 1.3 Antisemitismus.....                                   | 12 |
| 1.4 Rasismus a rasová diskriminace.....                   | 12 |
| 2. VÝCHOZÍ IDEOLOGIE.....                                 | 14 |
| 2.1 Fašismus.....   | 14 |
| 2.2 Nacismus.....   | 15 |
| 3. POČÁTKY NEONACISMU.....                                | 17 |
| 3.1 Neonacismus.....                                      | 18 |
| 3.2 Neonacisté a jejich pravý nepřítel.....               | 19 |
| 4. HROZBY NEONACISMU.....                                 | 22 |
| 4.1 Neonacismus jako politický problém.....               | 24 |
| 4.2 Neonacismus a trest.....                              | 25 |
| 4.3 Prostředky, kterými se neonacisté zviditelňují.....   | 26 |
| 5. NĚKTERÉ Z PRAVICOVĚ ZAMĚŘENÝCH STRAN A ORGANIZACÍ..... | 30 |
| 5.1. Registrované politické strany.....                   | 30 |
| 5.1.1. Dělnická strana.....                               | 30 |
| 5.1.2. Dělnická strana sociální spravedlnosti.....        | 31 |
| 5.2. Neregistrované organizace.....                       | 31 |
| 5.2.1. Národní odpor.....                                 | 31 |
| 5.2.2. Autonomní nacionalisté.....                        | 32 |
| 5.2.3. Resistance women unity.....                        | 33 |
| 6. PRAKTICKÁ ČÁST - VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ.....                 | 34 |

|  |    |
|--|----|
| 6.1 Ověřované hypotézy.....                  | 34 |
| 6.2 Metoda šetření.....                      | 35 |
| 7. KASUISTIKY .....                          | 36 |
| 8. VÝSLEDKY HYPOTÉZ.....                     | 52 |
| 8.1 Vyhodnocení metodologického šetření..... | 55 |
| 9. ZÁVĚR .....                               | 57 |
| 10. SEZNAM LITERATURY .....                  | 58 |
| 11. PŘÍLOHY .....                            | 62 |
| 11.1 Příloha č. 1 .....                      | 62 |
| 11.2 Příloha č. 2 .....                      | 64 |



# ÚVOD

V průběhu druhé světové války, kdy ve jménu čisté rasy nacisté chladnokrevně věznili a vraždili milióny nevinných lidí, se pomalu ale jistě rodí nový druh nenávisti vůči jiným rasám. A tím je neonacismus – „*krajně pravicový ideologický směr, který bezprostředně navazuje na ideologii nacismu propagující rasovou nesnášenlivost*“ (GABALOVÁ, 2008, s. 146).

Problematika neonacismu se u nás vyskytuje v mnohem větších měřítcích, než kdy v minulosti. Je nepřehlédnutelná a je často nedostatečně řešena. Zasahuje životy mnoha obyvatel, kteří mají roli utlačovaných a nechtěných. Ti mají strach z ponižování, opovržení, den co den čelí urážkám kvůli své identitě, ale především se bojí o svůj život. A díky komu? Právě kvůli neonacistům, kterým v jejich „bílé zemi“ překáží. Kdo jsou tito lidé plní nenávisti? Co je vede k takovému chování a jaké hrozby nás čekají, pokud problematiku neonacismu nezačneme radikálně řešit? Na to se pokusím najít odpověď v mé bakalářské práci s názvem Neonacismus – hrozba moderní doby.

Je důležité, abychom nejdříve pochopili právě chování neonacistů. Kde má toto zlo historické kořeny, z jakých ideologií neonacisté vycházejí a jaké mají hlavní organizace a strany. Ukázali si symboliku, písňe, styl oblékání a sílu projevu, jakou používají při svých aktivitách.

Nepředpokládám, že se někdy v budoucnu tak velký problém, jako je neonacismus, vymítí, ale jsme to právě my, kdo můžeme alespoň něčím přispět ke zmírnění nenávisti, která mezi extrémisty neustále panuje.

Hlavním tématem této práce je hrozba, kterou neonacismus v současné době u nás představuje. Cílem je upozornit na prvky, které vedou k rozvoji neonacismu a varovat tak širokou veřejnost právě proti neonacistickému chování. Chci poukázat na to, co se může stát s naším státem, pokud získají nadvládu neonacističtí vyznavači. V práci zmapuji průběh vývoje neonacismu a představím nejvýznamnější neonacistické organizace a strany.

Bakalářská práce má teoretickou a empirickou část. V teoretické části práce se věnuji, jak už jsem zmínila výše, historii, ideologiím, hlavním organizacím a stranám. Poukazuji i na agresivitu a násilí extrémistů.

Empirická část je postavena na vybraném výzkumu formou polostrukturovaného rozhovoru s pěti respondenty, kdy neonacisté vypráví jak, a za jakých okolností se k hnutí dostali. Vyhodnocení tohoto kvalitativního výzkumu je postaveno na výpovědích aktivních neonacistů.

# 1. VYMEZENÍ KLÍČOVÝCH POJMŮ

Abychom lépe porozuměli tématu neonacismu, je důležité ze začátku vysvětlit několik pojmů, které úzce s problematikou souvisí, a je třeba znát jejich pravý význam. S neonacismem je možné spojovat několik desítek pravicově zaměřených hesel a ideologií. Pro začátek jsem vybrala k objasnění jen několik z nich, které jsou pro mě prvořadé.

## 1.1 Extremismus

*„Extremismus představuje střešový pojem pro všechny ideologie, které vystupují proti stávajícímu režimu, bez ohledu na to, z jakých pozic režim kritizují“* (CHARVÁT, 2007, s. 11). Extremismus se vyznačuje netolerancí a projevuje se zorganizovaností jedinců. Ti následně vydávají systematickou aktivitu, při které poškozují majetek, napadají osoby a propagují své ideje, které vybočují z ústavních zákonných norem. Je motivován hlavně rasovou, náboženskou, nebo národností nenávisí. Extremismus se dá dělit do různých kategorií jako náboženský či kulturní extremismus a pro nás je podstatný tzv. etnický extremismus, kde je využíváno násilí a je hlásána kulturní a politická výlučnost etnika (MAREŠ, 2003, s. 30-32).

## 1.2 Xenofobie

Xenofobii bychom mohli definovat jako strach z cizího prostředí a strach z toho, kdo a co přichází z ciziny. Je základem pro různé nenávisné ideologie a svým způsobem posuzuje jiné, na základě etnické, či národní skupiny. Většina xenofobních pocitů je založena na předsudcích. Xenofobie vzrůstá v kritických situacích, cizí = nebezpečné. To co je nebezpečné, je považováno za původce nesnází, a tak se snadno stává obětním beránkem (ŠIŠKOVÁ, 2008, s. 12).

### 1.3 Antisemitismus

Antisemitismus je charakterizovaný jako předpojatost a nepřátelství vůči Židům. Navazuje na starší formu, kterou byl judaismus – nesnášenlivost Židů na náboženském základě. Extrémním příkladem antisemitismu je ideologie Adolfa Hitlera za druhé světové války, která vedla k vyvraždění evropských Židů. Ti byli považováni za parazity Árijských národů. Árijci byli podle Hitlera naprosto vyhovující rasou s typickými znaky – modré oči, blondřaté vlasy.

*„Největší protiklad k Árijci tvoří Žid. Snad u žádného jiného národa na světě není pud sebezáchovy vyvinut silněji, než u tohoto takzvaného vyvoleného národa. Za největší důkaz tohoto tvrzení může platit již skutečnost vlastní existence této rasy“* (Adolf Hitler, 2000, s. 18).

I když se antisemitismus nyní tolik neobjevuje, z naší společnosti nebyl zcela vymýcen. Jeho podoba se změnila kvůli demografickému rozvržení. Do druhé světové války žila v Evropě většina Židů. Skoro polovina židovského obyvatelstva dnes žije ve Spojených státech a ta druhá v Izraeli (LAQUEUR, 2007. s. 191).

### 1.4 Rasismus a rasová diskriminace

Rasismus je ideologie, která zjednodušeně hlásá nadřazenost jedné rasy nad druhou. Všechny teorie jsou založeny na představě, že lidstvo je rozděleno na nižší a vyšší rasy. Nižší rasa není schopna jakékoli tvořivosti a tudíž je zde vyšší rasa, která je brána jako nositelka pokroku civilizace a nižší rasy ovládá a vede.

*„Lidské rasy, může-li jedna svým příměskem porušit druhou a způsobit její rozklad, nejsou tedy rovnocenné. Jejich nerovnocennost – vrozená, původní a trvalá – je ostatně z nejstarších věr a přesvědčení lidských“* (ČERNÝ, 1995, s. 15).

Rasismus je s nadsázkou možné rozdělit do dvou skupin. První skupinou je tzv. „měkký rasismus“, který v České republice sdílí široká veřejnost. Jde o určité výhrady hlavně k Rómům a Vietnamcům. Nejvýznamnější roli zde hraje omezování, rozlišování a vylučování ze společnosti. Zde ovšem nepanuje násilí a agrese, ale zastává spíše pasivní

společenský postoj. Je špatně rozpoznatelný a není identifikován jako nezdravý jev.

Oproti tomu „tvrdý rasismus“ je rozeznatelný velmi dobře. Jde v něm už o agresivitu, vyhrožování a rasové násilí. V tvrdém rasismu se šíří ideologie vztahující se k fašismu a nacismu. Uctívají ho organizace, které hlásají projevy a hesla vůči jiným etnickým skupinám.

Produktem rasismu je rasová diskriminace, kde jde hlavně o biologické a sociální rozlišení odlišných jedinců a skupin. Nad rasovou diskriminací vládnu většinou lidé dominantních skupin a terorizují v řadách menšin. Problémem diskriminace je, že naprosto narušuje správné fungování společnosti. Porušení rovnováhy vztahů rasovou diskriminací, může mít za následek velké rozepře mezi „válečnými skupinami“, například na pracovišti, a tím se zhroutí rovnováha mezi spolupracovníky (ŠIŠKOVÁ, 2008, s. 13).

*„Kdykoli jsou lidské skupiny pojímány jako absolutní kategorie dobra a zla, světla a temnoty, poškozují to jak lidskou komunitu, tak samo lidství“* (GOODRIK – CLARKE, 2010, s. 16).

## 2. VÝCHOZÍ IDEOLOGIE

Výchozími ideologiemi neonacismu jsou fašismus a nacismus. V této kapitole se zaměřím na historickou část těchto dvou směrů krátce před druhou světovou válkou a v jejím průběhu. Odkud se tyto pojmy vzaly a co spolu mají společného?

*„Neonacisté navazují přímo na hitlerovský nacismus a okrajově se dovolávají italského fašismu“ (CHARVÁT, 2007, s. 79).*

*„Rozdíl mezi nacismem a fašismem je obtížně definovatelný, nicméně existuje. Oba tyto směry vycházejí z nacionalismu, oba upřednostňují oproti demokracii vládu pevné ruky a oba jsou rasistické. Rozdíl spočívá v tom, že zatímco fašismus stojí více na nacionalismu a zbožštění státu, je nacismus podstatně více postaven na mýtech a důležitější roli v něm hraje rasová otázka, než je tomu u fašismu“ (CHARVÁT, 2007, s. 70).*

### 2.1 Fašismus

Fašismus je ideologie uznávající nacionalismus a rasismus. Podřizuje všechny činnosti člověka státu, to znamená, že nic nemůže mít hodnotu mimo stát, který je založen na síle a moci. Vše začalo hlavně kvůli hospodářské a politické krizi. V roce 1919, po první světové válce, se jako první k fašismu a jeho moci dostal Benito Mussolini. V tomtéž roce založil organizaci, kterou roku 1921 přeměnil na politickou stranu, Partito Nazionale Fascista.

Následně získal moc ve státě a v roce 1926 byla v Itálii vyhlášena fašistická diktatura s vládou jedné strany. Mussolini usiloval hlavně o to, aby byly nahrazeny dosavadní ideologie, jako socialismus a liberalismus. Mussolini fašismus rozšířil ve 20. letech do mnoha zemí jako např. Bulharska, Maďarska, Rumunska, Slovenska a v neposlední řadě do Německa. Tím pádem byla Itálie vzorem pro propukající nacistická hnutí v Německu. Mussolini v roce 1940 vstoupil, po boku Adolfa Hitlera, do druhé světové války. Do války nepřispěl zásadním způsobem a o tři roky později jeho vláda padla. Fašismus se od nacismu liší tím, že v Německu byl silně rozšířen antisemitismus, kdežto v Itálii byl fašismus v prvopočátcích brán jako nerasový a téměř neškodný.

## 2.2 Nacismus

Po první světové válce byly v Německu ideální podmínky pro změnu režimu. Panovaly zde sociální problémy, zadluženost a specifické postavení podnikatelsky úspěšné židovské menšiny. V Německu zpracované masy lidí, pod vedením Adolfa Hitlera, jásaly. S rostoucí nespokojeností lidí, žijících v zemi plné krize, rostl také počet Hitlerových příznivců. Ten u nich získal přízeň díky hláсанým názorům a tzv. oslovování jedince, kdy měli lidé pocit, že je tu jen pro ně a uctívali ho. Hitler v roce 1920 změnil název dosavadní strany Deutsche Arbeiterpartei (DAP), v níž působil od roku 1919, na Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP), tedy na Nacionálně socialistickou německou dělnickou stranu.

*„Hitler se k moci vyšvihl rychle. Roku 1921 se stal předsedou strany a poprvé, i když nikoli naposled, ukázal, jak bezohledně dokáže odstranit z cesty každého, kdo by mu chtěl ve vůdcovství konkurovat“* (CLAYOVÁ, LEAPMAN, 1996, s. 33).

V roce 1923 byl Hitler zatčen a odsouzen k pěti letům vězení. Bylo to poté, co se pokusil o převrat v Bavorsku. Ve vězení napsal knihu Mein Kampf – tedy Můj boj, která vypráví o jeho životě a stala se hlavním bodem nacistické ideologie. Ve vězení však strávil pouhých devět měsíců.

Po propuštění na svobodu se už Německo topilo ve velkých problémech. Hitler se po návratu z vězení intenzivně věnoval propagaci své strany a ve 30. letech, kdy Německo propadá vůbec největší krizi, získává pro svou stranu mnoho voličů, a tak se stává nejsilnějším v Německu. Adolf Hitler měl po boku vždy své osobní strážce, jednotky SS.

*„Hitler založil SS jako organizaci vybraných mužů, vždy ochotných udělat to, co jim on sám nařídí“* (BAXTER, 2004, s. 8).

A v této době právě propukají ničivé rasové zákony – Norimberské zákony. Spočívaly v různých omezeních pro Židy. Byla zakázána smíšená manželství mezi Židy a Němci, bylo zrušeno německé občanství pro Židy. To byl odrazový můstek pro vypuknutí druhé světové války, která začala v roce 1939. Během ní došlo k masovému vyvraždění mnohamilionové židovské populace. Válka skončila roku 1945 pro Adolfa Hitlera neúspěchem. Ten následně spáchal sebevraždu a největší diktátor 20. století došel svému konci stejně, jako jím propagovaný nacismus.

Ale nacismus nezhylnul úplně, následuje jej další krajně pravicový směr, a tím je neonacismus. „*Příští generace budou Adolfa Hitlera považovat za bílého spasitele dvacátého století a Vůdcův bunkr v Berlíně za Alamo Bílé rasy*“ (ROCKWELL, 2004, s. 154).



### 3. POČÁTKY NEONACISMU

Rozdíl mezi nacismem a neonacismem spočívá hlavně v jejich časovém vymezení. Vznik nacismu se datuje na 30. léta 20. století, kdežto neonacismus je celkem nový pojem, který začal propuknout až po druhé světové válce. První nevýznamné extrémistické skupiny na našem území našly své příznivce již někdy okolo 60. let, kdy v Brně byla zorganizována skupina menšího rozsahu, zvaná jako Totenkopf, a v Praze například Pravicově nacionální socialistická strana. Pro pomalý rozjezd neonacismu mělo ale až v 80. letech mnohem větší význam hnutí skinheads, které se k nám postupně dostalo z Velké Británie. Po roce 1989 došlo v naší zemi ke změně politického režimu a začala se rozvíjet extrémistická hnutí. Jelikož minulý režim nepřipouštěl šíření různých skupin, právě po roce 1989 docházelo k jejich rozvoji velmi rychle. Moderní neonacismus propukal teprve na počátku 90. let. Jeho nynější podoba je taková, že neonacisti příliš nelpí na historických nesrovnalostech a snaží se prosadit nadvládu bílé rasy. Rozvoji neonacismu bezpochyby velmi pomohl vznik hudebních skupin s propagujícími rasistickými písněmi. Mezi nejznámější hudební skupinu, před rokem 1989, patřil Orlík. Tím, že Orlík a jeho členové ve svých textech podporovali hnutí skinheads, se tato ideologie záhy rozšířila. I když se skupina po několika letech rozpadla a od hnutí se její členové distancovali, mezi neonacisty jejich texty písní stále přežívají.

*„Neonacisté bývají někdy zaměňováni se skinheady, tedy se subkulturním hnutím mládeže, které vzniklo v 60. letech ve Velké Británii jako pouliční rasově smíšené hnutí spojující především svébytný hudební styl, trávení volného času a generační revoltu. Část hnutí se od 70. let profiluje jako rasistická, antisemitská a neonacistická. V ČR se pojem skinhead stal synonymem pro rasistickou větev především kvůli vlivu hudební skupiny Orlík, která jako jedna z prvních představila koncept skinheadství, velmi záhy rasistického“ (Neonacismus, 2010).*

Během dalších let se v našem státě vystřídal ještě několik hudebních skupin (Vlajka, Hlas krve, Diktátor) a organizací propagujících neonacismus.

Neonacisté zakládali organizace a strany a snažili se je zařadit do politiky a to se jim také brzy povedlo. První organizací, jež projevila největší neonacistickou iniciativu v oblasti našeho státu, byl Národní odpor. S nímž úzce spolupracovali Autonomní nacionalisté. Společně se objevovali na akcích pořádaných velmi známou politickou stranou a tou byla Dělnická strana. Ač byla po několika letech zrušena a neonacisty nahrazena Dělnickou stranou sociální spravedlnosti, je třeba podotknout, že právě díky těmto organizacím a stranám má neonacismus modernější, dokonalejší a přístupnější metody propagace.

### 3.1 Neonacismus

Neonacistické organizace a strany mají snahu získávat, tak jako každá jiná politická strana, své příznivce. Pokračují tak v odkazu Adolfa Hitlera a využívají stejných metod, jako za druhé světové války právě Hitler. I když se současní neonacisté příliš neliší od nacistů, jejich vystupování a propagace je mnohem kultivovanější záležitostí. Předstírají, že sdílí naše hodnoty, ale trochu jiným, „zaobaleným“ způsobem. Ve skutečnosti opovrhují demokracií, občanskými právy, vyznačují se antisemitismem a nadřazují skupiny nad jednotlivce. Jejich cíl zůstává v podstatě stejný, jako tomu bylo v minulosti u Adolfa Hitlera. Jde hlavně o nadvládu nad menšinovými skupinami, jako jsou Židé, Romové, homosexuálové a imigranti. Moderní podobou neonacismu je hnutí intencionální, kde ignorují historické nespravedlnosti a snaží se prosadit nadvládu bílé rasy. Proto neonacismus představuje jak hrozbu pro skupiny lidí v menšině, tak i pro samotný stát.

*„ Neonacismus je krajně pravicový ideologický směr navazující na ideologii nacismu, propagující rasovou nesnášenlivost a popření demokratických principů s cílem o jeho rehabilitaci a nastolení jako žádoucího politického systému. Politická hnutí řadíme mezi neonacistická i tehdy, když se vysloveně nehlásí k tradici nacionálního socialismu, ale přebírají zástupné symboly, rétoriku, metody zahraničních neonacistických organizací apod.“* (GABALOVÁ, 2008, s. 104).

V dnešní době neonacismus a jeho vyznavači představují pouze malý zlomek organizovaného pravicového extremismu a extrémistického

potenciálu, kde jejich význam zdaleka převyšuje jejich počet (MCGOWAN, 2004, s. 23).

V současnosti podle obecného odhadu vyplývá, že elitu skutečně schopných „vůdců“ neonacistického hnutí, tvoří kolem padesáti lidí. Jedná se o jedince středního věku a jsou to často společensky velmi dobře postavení a vzdělaní lidé. Pod nimi stojí 2000 – 2500 příznivců, kteří jsou schopni zasáhnout na různých demonstracích a neonacistických akcích. Ti, jejichž schopnosti se měří hlavně silou a vynaloženou agresivitou. Mezi těmito protiklady najdeme zhruba tři sta lidí, kteří oplývají silnou neonacistickou identitou. Mnozí z nich se později od hnutí distancují po založení vlastních rodin a zůstávají pouze pasivními vyznavači. K neonacismu všeobecně inkriminují muži, ale najde se i zhruba 10% žen, většinou se jedná o přítelkyně nebo sestry aktivistů, které v organizacích působí (GABALOVÁ, 2008, s. 104). Jednou, ženami založenou a dnes propagovanou neregistrovanou organizací, je i Resistance women unity, o které se v této práci ještě zmíním.

### **3.2 Neonacisté a jejich pravý nepřítel**

Již ve výše uvedených kapitolách jsem se zmínila o nepřátelství neonacistů vůči Romům, Židům, homosexuálům a jiným menšinovým skupinám. Otázkou zůstává, proč je neonacisté nenávidí a co jim na nich tolik vadí. Lepší než spekulace jsou holá fakta, na která jsem se zeptala právě neonacistů. Pěti aktivním neonacistům jsem položila otázku:

- Kterou z menšinových skupin v České republice nejméně respektujete a proč?

A dostala jsem následující odpovědi:

Petr, 26 let

*„Já osobně bojuji proti Židům. Už jen z toho důvodu, že Židé mají velký politický vliv. Jsou celkem chytrí, možná až vychytralí. Pomalu a nenápadně se derou kupředu, proto z nich mám svým způsobem strach. Třeba cikáni, ti tady v životě nic nedokážou a ani nikdy nedokázali, ale Židi jo a díky nim se tady z naší většiny může stát menšina.“*

Milan, 25 let

*„Za největšího nepřítele v našem státě považují drogy a s nimi samozřejmě ty, co je berou a prodávají našim dětem. Měly by se tady na to udělat fakt nějaký tvrdší zákony a postihy pro ty, co je šíří. Podle mě je v Čechách jen minimum opatření a to se musí změnit.“*

Daniel, 21 let

*„V naší zemi mi vadí romská komunita. Abych byl upřímný moje zkušenosti s nimi, nejsou v žádném případě ohromující. Nikdy jsem nepotkal poctivě pracujícího Roma s vlastním bytem, autem a spořádanou rodinou. Znáám jen ty, co zneužívají sociálních dávek, za které si koupí alkohol, cigarety, nebo peníze nahází do hracích automatů. Pak jde jejich nespočet dětí a okradou na ulici poctivé lidi. Vadí mi na nich to, že svobodné, nezabezpečené matky strčí stát do azylových domů, nebo bytů s příšernými podmínkami a Romy nastěhuje do nově postavených bytovek – které dřív nebo později zdevastují – jen proto, že se odvolávají na diskriminaci. Tak kde to jsme? Kdo je tady teda menšina, když ve vlastním státě nemáme žádná privilegia? Ani nemluví o odsouzení za spáchaný trestný čin. Neonacisté hodí zápalnou láhev do domu Romů, romská dívka v něm utrpí popáleniny a po zadržení za to pachatelé dostanou 22 let. Z vězení okamžitě pustí jejího otce, který krade jek straka. Pak je tu druhá strana - bílého chlapce znásilní a stluče cikán a dostane pouze 10 let vězení, kdy po 6 letech se zvažuje jeho propuštění. Dívka i chlapec si životem jistě ponесou následky, ale je tento trest spravedlivý? Tak když už, tak všechny stejným metrem.“*

Aleš, 22 let

*„Pro mě je to všechno stejná „svoloč. Nemůžu říct, kdo mi vadí víc, nebo míň. Myslím, že každý člověk je svým způsobem rasista, ať mladý, nebo starý. Třeba mi nevadí, když k nám přijedou cizinci na dovolenou. Nechají nám tady peníze a trochu přispějí naší ekonomice, ale ty zase odjedou tam, odkud přišli. Jenže co tady s Ukrajinci a dalšími přistěhovalci? Ty už tady fakt nechci.“*

Roman, 24 let

*„Já jsem jel zrovna nedávno MHD do Thomayerovy nemocnice a mimo mě a jedné staré paní, byli v autobuse jen Vietnamci. Té paní bylo rozhodně kolem sedmdesátky, přišla ke mně a řekla mi, že nás tady ty Vietnamci jednou sežerou. A mě napadlo, že má vlastně pravdu. Okolo Thomayerovky jezdí totiž Vietnamci do SAPY, což je takový jejich “ stát ve státě“. Tak ok, tam ať si zůstanou, ale to bohužel oni ne. Na každém pražském sídlišti má Vietnamec krámeček potravin, nebo stánek s oblečením. Moji prarodiče bydlí na vesnici a i tam a v dalších okolních vesnicích, vlastní Vietnamci krámky a hospody. Strategicky si nás tu kupují.“*

## 4. HROZBY NEONACISMU

Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS), je díky přibývajícím problémům v romské komunitě, ve společnosti stále více v oblibě. Její představitelé se zaměřují hlavně proti přistěhovalcům a Romům a to oslovuje velkou část lidí. Neonacisté, jejich strany a organizace, se zaměřují především na nižší vrstvy obyvatelstva a na nižší úroveň vzdělanosti. Z tohoto důvodu je sklouznutí těchto lidí k naslouchání „revolucionářských názorů“ mnohem jednodušší. To nabádá k hrozbě, kterou je neinformovanost společnosti. Tito lidé neznají pravé příčiny vzniku druhé světové války a nejsou si vědomi záměrů, které mají neonacisticky zaměřené strany a organizace. Je třeba si vzpomenout na situaci, kdy lidé před druhou světovou válkou přicházeli o svá zaměstnání a doléhal na ně strach, zoufalství a panika. Celou Evropu postihla hospodářská krize. V tu chvíli Adolf Hitler neváhá a dere se na post „zachránce, který spasí svět“. A myslím, že všichni víme, jak jeho „záchrana“ dopadla. DSSS nemusí být nutně současnou politickou hrozbou, ale jistě bude hrozbou budoucí. I ona čeká, stejně jako kdysi Adolf Hitler, na globální krizi, aby mohla rozšířit své rasistické myšlenky pro širokou veřejnost. Přeje si být volena a proměnit náš demokratický systém v zemi na sociálně nacionální diktaturu.

V České republice byly zaznamenány také případy, kdy ve státních orgánech byli zaměstnáváni i příznivci neonacistických hnutí. Situací, kdy byli na místech policistů, nebo vojáků neonacisté, není mnoho, avšak určitou hrozbu představují v tom smyslu, že pokud se tak bude dít i nadále, neonacisté už budou jen krůček od toho získat moc alespoň v nějaké státní složce.

Další hrozbou neonacismu je rozpoutání rasové války. Jednou z organizací, která si právě toto klade za cíl, je Combat 18. Combat 18 je teroristická organizace jdoucí si tvrdě za svými cíli. O nebezpečí vypovídá i sám název Combat 18, přeložen jako Boj Adolfa Hitlera (neonacisté používají číslovky jako symboliku pro pojmenování nacistických hesel). Combat 18 je mezinárodní teroristická síť, ozbrojené křídlo britské neonacistické organizace Blood&Honour (mezinárodní neonacistická organizace v překladu

Krev a Čest). V České republice se objevily v polovině devadesátých let. Její členové útočí především na přistěhovalce, homosexuály a levici. Na svých internetových stránkách se Combat 18 prezentuje jako „*militární skupina zabývající se zabíjením a terorem nepřátel bílé rasy*“ (Blood and Honour Division Bohemia, 2011).

Tato skupina neorganizuje žádné demonstrace ani pochody, ale zaměřuje se na politiku, upřednostňuje hudbu, organizuje koncerty, ale především se zabývá terorem. Následně jako ukázkou použiji úryvek, který jsem našla na jejich veřejně přístupných stránkách. Na stránkách, které si kdykoli bez obtíží může přečíst každé dítě. Myslím, že po tomto úryvku není již třeba k této teroristické skupině dalších komentářů a bude jasné, jak velkou hrozbou pro náš stát je.

*„Combat 18 v předcházejících měsících provedla několik akcí a spousty jich brzy zase provede. Už několik špinavců poznalo sílu C18 Bohemia pod kterou pochcípaly jako otrávené krysy. C18 je ozbrojené křídlo Blood and Honour a to tak musí i zůstat! Aktivista C18 nemluví, ale koná! C18 se snaží v naší zemi destabilizovat systém a rozpoutat rasovou válku. Musíme si brát příklad z našich kamarádů v Rusku. V létě roku 2010 se v Rusku uskutečnil koncert levicových kapel, na který přišlo okolo 1000 levičáků! O několik hodin později se v podvečer z lesů vynořilo okolo 150 až 200 pravicových aktivistů, kde byli i členové C18 a celý koncert rozehnali! Kdo před nimi neutekl, ten byl buď zabit anebo surově zbit. Výjimkou nebyly ani děti! Tato akce mi připomněla akci z roku 2009, kdy ve Vítkově na Ostravsku, zapálili 3 NS aktivisti dům, ve kterém bydleli cikáni. Když dům hořel, byli v něm 3 cikáni z toho jedno dítě do 10let, které utrpělo popáleniny. O několik dní později se na NS internetových fórech množily komentáře, že jim je líto toho dítěte, že se to nemělo stát! Jak toto někdo může vůbec říci anebo napsat? Vždyť v Africe každý rok zemřou desítky malých bílých dětí kvůli tomu, že je zabijí negři! Tak proč to neoplácet stejnou mincí? Pokud si to neuvědomíme a nezabijeme všechny tyhle malý bastardy, tak na nás jednou ve vlastní zemi vytáhnou pušky a budou nás zabíjet! Kulka od malého dítěte je stejně účinná jako kulka od dospělého! Proto neváhej a začni chránit svojí rasu, chceš být přeci voják C18 nebo ne?“ (Blood and Honour Division Bohemia, 2011).*

Je tedy jasné, že neonacismus může být v budoucnu pro náš stát stále nebezpečnější ideologií a to, co neonacisté hlásí, se klidně může změnit z prázdných slov, na skutečné činy. To oni jsou ti, co oslabují naši demokracii a mohou ji zničit. Nerespektují koncept základních lidských práv a kazí svým chováním ČR renomé v zahraničí. Neonacisté narušují veřejný pořádek a cíleně šíří strach mezi skupinami lidí, proti kterým vystupuje jejich ideologie. Stojí za násilnými činy z nenávisti včetně vražd a usilují o získání moci. Urážejí oběti totalitního režimu a také oběti extrémistické trestné činnosti. Zvládnání extrémistických akcí je velmi nákladné a prostředky, které se musí vynaložit na jejich umírnění, by bylo lepší využít mnohem lépe na skutečně potřebné věci.

#### **4.1 Neonacismus jako politický problém**

*„V důsledku toho, že extrémisté věří ve svou pravdu a jsou ochotni ji prosazovat legálními i nelegálními prostředky včetně násilí, a vzhledem ke skutečnosti, že problémy a sociální napětí vyhrocují a dovádějí ke konfrontaci se státní mocí, mohou organizovaně a záměrně způsobit ve společnosti politickou krizi, která má oslabit a zdiskreditovat státní moc, a tím vytvořit příznivé podmínky pro realizaci jejich mocensko-politických cílů“ (DANCIS, 2003, s. 9).*

Aktivisté politických stran, kteří jsou spjati s neonacistickým hnutím, nabývají stále na intenzitě. Jejich projevy stále oslovují větší počet naší populace. Dělnická strana například hlásala, že chce vytvořit národní a sociální stát, co preferuje svědomí a nemusí se nikomu zodpovídat ani podřízovat. Dává občanům jasně najevo, že v českém státě by měli být na prvním místě oni a až potom přistěhovalci a imigranti. Dělnická strana před třemi lety získala v krajských volbách téměř 29 tisíc hlasů a v roce 2009 získala při volbách do Evropského parlamentu 26 tisíc hlasů (*Dělnická strana, 2011*).

To jen potvrzuje fakt, že její obliba u lidí stoupá. Jelikož aktivisté svou nadřazenost nad ostatními menšinami veřejně hlásají, vyvolávají tím etnickou nesnášenlivost ve společnosti. Právě proto se jejich politika stává hrozbou pro náš stát. Vyvolávají tím konflikty a rasovou nesnášenlivost. Je jisté, že naprosto vědomě a s určitým cílem. Propagují nesnášenlivost a nabádají



k agresí vůči jiným rasám. Jak zabránit tomu, aby nezmanipulovali dostatek populace k uskutečnění svých cílů? Nejvyšší správní soud sice rozhodl o ukončení působení Dělnické strany v českém politickém spektru, ale ta se nevzdala a záhy se objevila se stranou novou a tou byla Dělnická strana sociální spravedlnosti. Aby mohli neonacisté změnit režim, potřebují vítězství ve volbách. Prozatím nemají veřejnou podporu tak velkou, ale co není, může být. Proto je třeba informovat širokou veřejnost všemi dostupnými prostředky o pravé tváři této politické strany a zamezit tak šíření její ideologie. Momentálně Dělnická strana sociální spravedlnosti nepředstavuje příliš velkou hrozbu, ale pokud by se někdy opravdu dostala k moci, představovala by skutečný problém a to hlavně pro menšiny, proti kterým neonacisté bojují. Pokud tedy obliba strany poroste, poroste s ní také problém, který nám pod jejím režimem bude hrozit.

#### **4. 2 Neonacismus a trest**

Agresivita a násilnické chování jsou pro neonacisty specifickým rysem. Nejčastěji se jedná o rasistické útoky, páchané neonacisty, na jedince a skupiny odlišných ras. Mylným tvrzením by bylo to, že agresivita ze stran neonacistů je pouze pouliční otázkou. Na rozdíl od minulosti jsou neonacisté schopni velmi dobře zorganizovat různé akce, na kterých otevřeně hlásají, že pokud se jim do cesty postaví někdo, kdo nesdílí jejich názor, jsou připraveni násilí využít. Páchání trestné činnosti a vědomí kriminality v našem státě lze brát také jako hrozbu i přes to, že počet trestních činů páchaných neonacisty klesl za posledních devět let o polovinu. Alespoň tak to uvádí Ministerstvo vnitra České republiky ve svých zprávách vydávaných na internetových stránkách. V roce 2000 bylo trestně stíháno 535 osob a za rok 2009 to bylo 222 osob. Nejčastějšími trestními činy, páchaných neonacisty, byly tyto uvedené v trestním zákoníku:

- §202 - výtržnictví spáchané s rasovým podtextem
- § 260, 261 - podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka,
- § 196 - násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci,
- § 146 – ublížení na zdraví

(*Ministerstvo vnitra České republiky, 2010*).

### **4. 3 Prostředky, kterými se neonacisté zviditelňují**

Neonacisté se snaží oslovit mladou generaci lidí, prostřednictvím různých forem propagace. Používají k tomu internet, hudbu, letáky a typická nacistická hesla a znaky. V následující kapitole představím a popíši několik z nich. Prostředky, které neonacisté používají pro své zviditelnění, jsem rozdělila do několika skupin.

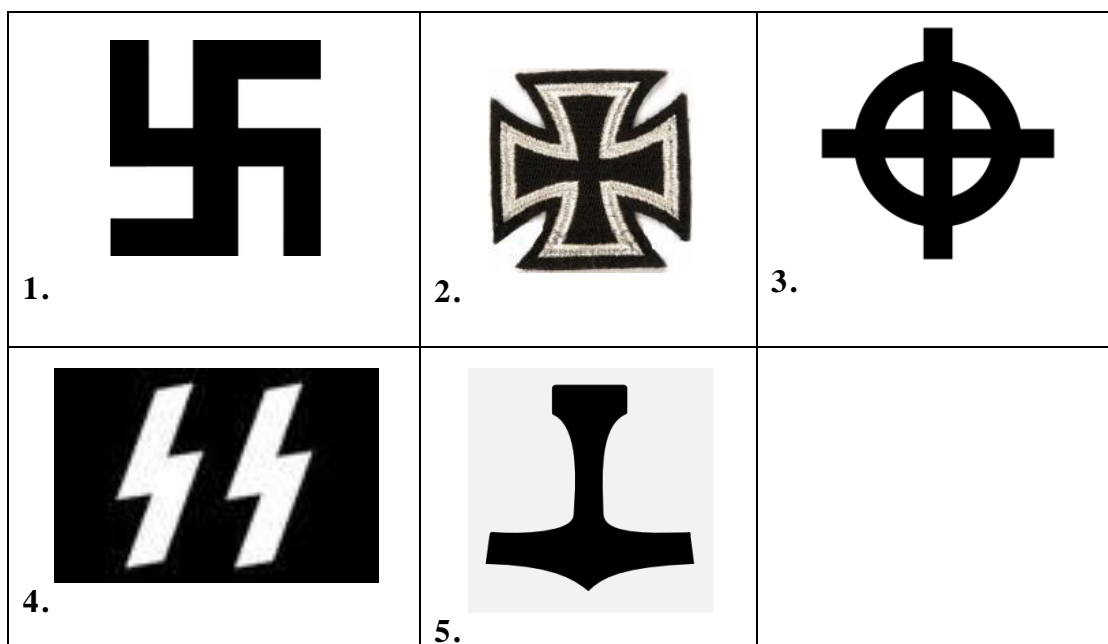
Ale ještě před tím, než představím jednotlivé skupiny, považuji za důležité, zmínit se o knize jménem Turnerovy deníky. Autor knihy Andrew Macdonald ji vydal v roce 1978. Popisuje v ní povstání, po kterém bílá rasa převezme vládu v USA a poté na celém světě. Autor je extrémně pravicového přesvědčení a velký rasista. V knize popisuje chování neonacistických skupin, přibližuje jejich myšlení a cíle. FBI se o knize vyjádřila, že je to bible neonacistů. A měla pravdu, pro neonacisty se tato silně kontroverzní kniha opravdu stala „svatou“ a je jedním z prostředků, kterým se neonacisté řídí. Proto představuje velkou hrozbu pro menšiny a veškerou společnost. Tuto knihu by si každý z nás měl přečíst. I když není zrovna lehká čtivá, můžeme z ní pochopit myšlení a skutečné cíle extrémistů a tím pádem alespoň částečně čelit jejich hrozbám (MACDONALD, 1999, s. 7).

#### **a) Hajlování**

Neonacisté používají hajlování jako symbol své ideologie. Je to pozdrav Adolfu Hitlerovi, jenž se používal za druhé světové války. Dnes je u nás zdvihání pravice a vykřikování hesel posuzováno jako trestný čin.

- Sieg Heil – Vítězství zdar
- Heil Hitler – Hitlerovi zdar

## b) Symbolika



- 1. Hákový kříž** – neboli svastika, je symbolem nacistického Německa používaným za II. světové války, nyní je ve většině zemí zakázán a jeho používání je trestné.
- 2. Nacistický železný kříž** - Černý kříž s bílou ohrubou se uděloval za válečnou chrabrost. Největšího uplatnění našel za I. i II. světové války, kdy řád doplnil znak hákového kříže.
- 3. Keltský kříž** – neonacisty užíván místo zakázané svastiky. Je symbolem neonacistických skupin se sídlem ve Španělsku.
- 4. Znak SS** – Schutzstaffel, česky Ochranný oddíl, byla ozbrojená organizace NSDAP vytvořená v roce 1925 z fanaticky oddaných přívrženců Adolfa Hitlera působících původně jako jeho osobní stráž.

**5. Thórovo kladivo** – Kladivo boha Thóra, svému majiteli dodávalo odvahu a sílu. Je jedním ze symbolů neonacistů, ale i jiných skupin, jeho užívání je dovolené.

**c) Čísla**

**14** – čtrnáct slov znamená „We must secure the existence of our race and future for white children“, podle českého překladu se někdy užívá termín 10 slov – „My musíme chránit existenci naší rasy a budoucnost bílých dětí.“

**18** – vyznačuje iniciály Adolfa Hitlera podle abecedního pořadí písmen.

**28** – dle abecedního pořadí písmen znamená Blood & Honour, tedy Krev a Čest

**88** – šifra pro neonacistický pozdrav „Heil Hitler“.

**d) Organizace a strany** – všechny jsou objasněny v následujících kapitolách:

|  |  |  |
|--|--|--|
|  <p>1</p> |  <p>2</p> |  <p>3</p> |
|  <p>4</p> |  <p>5</p> |  <p>6</p> |

#### e) Značky oblečení propagované neonacisty



Mezi oblíbené značky,  
které neonacisté nosí, patří Thor Steinar.

Není to však jediná módní značka, která je neonacisty žádaná. Propagují i oblečení značek Nibelung, Grassel, Eighty Eight, aj. Jejich organizace jako je Národní odpor a Autonomní nacionalisté, mají také svou kolekci oblečení s logy jmenovaných organizací, které neonacisté nosí.

#### f) Neonacistické hudební skupiny a jejich písně

Attack, Orlík, Agrese 95, Konflikt 88, Vlajka a mnoho dalších skupin působilo, nebo dodnes působí na našem území. Pro neonacisty je tato hudba velmi důležitá, neboť v ní hlásají své názory a i díky ní šíří svou ideologii mezi mladé lidi. (Příloha č. 1)

#### g) Ziny a letáky

Ziny jsou pro neonacisty rovněž důležitou formou sdělování. Jsou to časopisy, které byly vydávány různými neonacistickými organizacemi a v utajení předávány mezi příslušníky pravicových extrémistů. Ziny byly nahrazeny modernější technikou a v současné době je pro účel, který měly, využíván internet. Letáky jsou dalším sdělovacím prostředkem, díky kterému neonacisté šíří svou ideologii. (Příloha č. 2)

## **5. NĚKTERÉ Z PRAVICOVĚ ZAMĚŘENÝCH STRAN A ORGANIZACÍ**

Spojitosti mezi jednotlivými politickými stranami a organizacemi, jsou téměř identické, ale liší se v malých detailech. V České republice existují organizace registrované – jedná se spíše o politické strany a organizace neregistrované. V následující kapitole popíši dvě zásadní politické strany a tři nejznámější organizace působící v České Republice.

### **5.1 Registrované politické strany**

#### **5.1.1 Dělnická strana**

V roce 2002 se objevuje nová politická strana nazývaná „Nová Síla“. O rok později, v roce 2003 však přijala na ustavujícím sjezdu nový název Dělnická strana (DS). Na založení se podílejí lidé v čele s předsedou strany Tomášem Vandasem. Záměrem strany bylo vytvořit konkurenci pro KSČM. DS byla striktně proti komunismu. Organizovala demonstrace jak proti komunismu, tak i proti drogám, homosexuálům a kritizovala Evropskou unii. DS se prezentuje jiným způsobem ve svém volebním programu, než ve skutečnosti. Prezentuje se jako strana obyčejných lidí a zaměřuje se na sociální otázky. Pravdou však je, že hlavním programem je rasismus.

Dny DS byly sečteny po tzv. janovské kauze. 17. listopadu 2008 došlo ke střetu neonacistů a policistů na janovském sídlišti. Po trvajících sporech mezi obyvateli Janova a Romy, DS zorganizovala demonstraci, založenou proti Romům, na níž se podíleli i Autonomní nacionalisté a Národní odpor. Demonstrace neonacistických aktivistů začala na náměstí míru v Litvínově a poté se rozhodli pro pochod do Janova. Během pochodu aktivisté křičeli rasistická hesla, a proto zakročila policie a došlo mezi nimi ke střetu. Na popud této rasisticky zaměřené akce, podala vláda návrh ministra vnitra České Republiky Ivana Langera na ukončení působnosti DS. Nejvyšší správní

soud nakonec 17. února 2010 rozhodl o ukončení politické strany. Ta se však odmítla smířit s verdiktem soudu a 20. února 2010 veřejně oznámila pokračování své působnosti v politice pod názvem DSSS (*Dělnická strana*, 2011).

### **5.1.2 Dělnická strana sociální spravedlnosti**

Vznik Dělnické strany sociální spravedlnosti (DSSS), se tedy datuje od 20. února 2010, kdy se stala nástupkyní DS. DSSS je pod vedením matky Tomáše Vandase, bývalého předsedy DS. Je jisté, že lidé působící v DS, se budou angažovat i ve straně DSSS. O tom vypovídá i fakt, že program „nové“ politické strany je totožný s programem DS. DSSS se v poslední době stává čím dál více aktivnější. Například 1. května 2010 uskutečnila pochod v Praze na náměstí Jiřího z Poděbrad. 28. října 2010 se na tom samém místě opět sešli příslušníci této politické strany a „uctívali“ tak státní svátek Dne vzniku samostatného československého státu. 17. listopadu 2010 chtěli příslušníci DSSS připomenout dva roky od střetu neonacistů a policistů na janovském sídlišti a proto přijeli do Litvínova. To byl jen malý výtah akcí, které už DSSS stačila za dobu své existence uskutečnit a nechala se slyšet, že bude i nadále zvyšovat svou aktivitu pro spokojenost své země a politicky ji reprezentovat.

## **5.2 Neregistrované organizace**

### **5.2.1 Národní odpor**

Národní odpor (NO) je českou neonacistickou organizací, která není oficiálně registrovaná. Tato organizace se převážně prezentuje na internetu a hlavním programem NO je organizování veřejných shromáždění, pořádání demonstrací, pochodů a koncertů. Úzce spolupracuje s politickými stranami. Za čistou stranu lze jmenovat DSSS, dříve DS a jejich spolupráce je i s politickou stranou v Německu NPD. Organizace usilovala o registraci, aby se mola stát stranou, ale to se jim doposud nepodařilo (*Metapedia*, 2008).

Organizace NO vznikla na přelomu 1998/1999 a hned 1. května 1999 uspořádala prvomájovou demonstraci v Praze, které se účastnili i zahraniční neonacisté.

*„Národní odpor nemá jednoho vůdce, ale jeho politiku určuje několik osob s autoritou, kterou si uvnitř neonacistického hnutí vydobyli“* (Glabalová s. 57).

V současné době se NO řadí mezi nejvýznamnější neregistrovanou organizaci neonacistů. V průběhu let se postupně rozšiřovali po celých Čechách a vytvořili si tak své „pobočky“ ve větších městech České republiky. Pokud navštívíme oficiální stránky NO ([www.odpor.org](http://www.odpor.org)) zjistíme, že jim jde především o získání nových členů a lákají mezi sebe jedince, kteří hledají svou vlastní identitu.

### **5.2.2 Autonomní nacionalisté**

V roce 2002 v Německu vznikl nový proud moderního hnutí – autonomní nacionalismus. V roce 2004 pronikl do České republiky a rozšířila se zde nová radikálně nacionalistická organizace, nazývaná Autonomní nacionalisté (AN). AN, se stejně jako NO, prezentují hlavně na internetových stránkách, výrobou propagačních materiálů včetně oblečení, pořádáním demonstrací a jiných akcí. Podobná struktura nespočívá pouze v programu, ale i v tom, že jak NO, tak i AN, mají rozmístěné své „pobočky“ po celé České republice. Ty jsou známé jako AN Jižní Čechy, Ostrava, Kladno, Lhotka, nebo Zlínsko. Mezi největší akce, v nichž AN figurovali, patří například Prvomájový průvod v Brně konaný 1. května 2007, nebo pochod pražským židovským městem 10. listopadu 2007 a v neposlední řadě i již výše zmiňovaný pochod Janovem v Litvínově, k němuž se AN hrdě hlásí. AN jsou synonymem pro násilí a v Čechách se stali symbolem pro pořádání násilnických akcí.



### **5.2.3 Resistance women unity**

Resistance women unity (RWU) je další neregistrovanou organizací, v jejímž čele jsou ženy. Tato organizace vznikla v roce 2007 a v překladu se jedná o tzv. „Odpor ženské jednoty“. Tato organizace je často viděna na akcích pořádaných Národním odporem, se kterým úzce spolupracuje. I tato organizace se účastnila protestu, který byl pořádán v Janově a nechyběla ani na 1. Máji v Brně. Hlavní aktivitou RWU je pomoc vězeňským aktivistům neboli vězněným neonacistům. Za cíl si pokládají oslovovat další ženy a inspirovat je k pomoci při posílení opozice vůči stávajícímu systému. RWU funguje na principu rovnosti, kdy ženská organizace nemá zvoleného vůdce, ale jsou si tam všechny rovné. Mezi aktivními členkami hnutí jsou dívky a ženy různého věku, které bojují proti potratům, schvalování homosexuálních sňatků a usilují o zachování bílé rodiny (*Resistance women unity*, 2008).

## 6. PRAKTICKÁ ČÁST - VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

Výzkumné šetření, které v této bakalářské práci použiji, má zjistit, proč mladí lidé začali vyznávat neonacistická hnutí, a jaké jim to přineslo problémy a zda byli před rozhodnutím stát se neonacistou dostatečně informováni o této ideologii. Cílem je dostat odpovědi na otázky, které lze následně použít pro další zkoumání této problematiky a informovat tak společnost a hlavně rodiče jak jednoduše se jejich dítě může k neonacismu dostat. Upozornit je, že oni jsou důležitým příkladem pro dítě a měli by je vést proti rasismu. Výzkumné šetření by také mělo upozornit mládež na problémy, které neonacismus přináší.

### 6.1 Ověřované hypotézy

#### **Domnívám se, že:**

H1: respondenti neměli dostatečné informace o ideologii neonacismu, když vstupovali do extrémistických skupin.

H2: respondenti se začali seskupovat kvůli potřebě zapadnout do společnosti svých vrstevníků.

H3: rodina/přítelkyně u respondentů ovlivní to, že ukončí/omezí aktivitu v hnutí.

#### **Předpokládám, že:**

H4: respondenty vede k takovému chování rozvíjející se rasismus, se kterým se poprvé setkávají ve své rodině.

H5: každý respondent měl problém se zákonem kvůli neonacistickému počínání.

H6: respondenti vyvíjejí tlak na své dívky a nutí je sdílet stejné názory a začlenit se do jejich skupiny.

## 6.2 Metoda šetření

Pro výzkumné šetření jsem zvolila metodu polostrukturovaného rozhovoru s doplňujícími otázkami. Tato metoda se jevila vzhledem ke stanoveným hypotézám jako nejvhodnější k potřebnému získání dat. Rozhovoru se zúčastnilo pět náhodně vybraných respondentů z různých krajů ve věku 21 – 28 let. Každý rozhovor trval po dobu dvou hodin a byl rozdělen do tří částí. První část se zabývá rodinnou anamnézou, druhá část mapuje působení v neonacistickém hnutí od začátků až po současnost a třetí část je zaměřena na mé doplňující otázky. Před každým rozhovorem byli jedinci seznámeni s účelem naší debaty a zpracováním zjištěných dat. Respondenti poskytli souhlas s uvedením jejich příběhů pro účel této bakalářské práce. Jména respondentů byla změněna z důvodu zachování bezpečnosti zkoumaných osob. Jejich výpovědi byly nahrávány na diktafon a po zpracování do bakalářské práce byly všechny vymazány.

- **Doplňující otázky**

- 1) Byl jste dostatečně informovaný o této ideologii, když jste do skupiny vstupoval?
- 2) Přidal jste se do skupiny hlavně z toho důvodu, že jste měl potřebu někam zapadnout?
- 3) Ovlivnila Vaše rodina/přítelkyně to, že jste aktivitu v hnutí omezil/ukončil?
- 4) Setkal jste se poprvé s rasismem ve své rodině a ovlivnilo Vás to nějak?
- 5) Měl jste kvůli neonacistickému počínání problémy se zákonem?
- 6) Vyvíjel jste někdy tlak na svou dívku, aby byla téhož názoru jako Vy a popřípadě se začlenila do Vaší skupiny?

## 7. KASUISTIKY

Individuální kasuistiky mají tyto části

- Rodinná anamnéza.
- Působení v neonacistickém hnutí respondentů od začátku po současnost.
- Doplnující otázky.
- Celkové shrnutí rozhovoru.

### **Kasuistika č. 1 – Adam**

#### Rodinná anamnéza

Matka Alena se narodila v roce 1966 jako jedináček. Vystudovala odborné učiliště a záhy pracovala jako prodavačka. Často měnila zaměstnání a děti dávala na hlídání ke své matce. S otcem Adama se rozvedla pět let po svatbě, kdy Adamovi byly 4 roky. Našla si nového přítele, se kterým měla dceru Annu. S Anniným otcem žije Alena do současnosti relativně spokojeným životem. Matka Alena nikdy neměla rasistické sklony, za nejlepší přítelkyni považuje Romku Alici.

Otec Alois se narodil v roce 1968 do početné rodiny. Má dvě sestry a jednoho bratra. Vystudoval střední průmyslovou školu a deset let podnikal, než jeho firma zkrachovala. Po rozvodu s Adamovou matkou se již neoženil a má spíše náhodné známosti. Alois je alkoholik a se svým synem se nestýká. O kontakt s Adamem nestojí.

Sestra Anna se narodila v roce 1991. Vystudovala gymnázium a po maturitě se přihlásila na vysokou školu, kde úspěšně studuje do dnes. Žije v podnájmu s přítelem. S matkou i otcem (jejím otcem je současný přítel Aleny) vychází výborně. S bratrem Adamem přestala komunikovat po různých eskapádách spojených s neonacistickým chováním.

## Adam

Adam se narodil v roce 1986. Když mu byly 4 roky, jeho rodiče se rozvedli. Tvrdí, že si na jejich společný život nepamatuje. Vzpomíná si už jen na soužití s matčíným přítelem a to má ve vzpomínkách jako šťastné období života. S vlastním otcem se vůbec nestýká, a proto za svého otce považuje matčina přítele, se kterým vycházel velmi dobře. Rozepře mezi nimi nastaly až v době puberty, kdy nenašel shodu se svou sestrou Annou. Nevlastní otec Annu začal upřednostňovat. Dařilo se jí ve škole, byla poslušná a hlavně byla jeho vlastní krev. Adam na základní škole prospěl s vyznamenáním, ve studiu pokračoval na Střední průmyslové škole, kde výsledky jeho studia byly podprůměrné. Momentálně pracuje jako automechanik. S neonacismem se poprvé setkal v patnácti letech, kdy ho do skupiny asi deseti chlapců přivedl starší spolužák. Vypráví, že k těm chlapcům velmi vzhlížel. *„Oni měli vyhraněný styl oblíkání, věděli o svých životních cílech, měli naprosto jasno v tom, co chtějí dokázat. Obdivoval jsem, jak jsou silní, ale nemyslím sílu fyzickou, ale tu sílu soudržnosti, jak dokážou spolupracovat a krýt si záda. Jeden za druhého by snad i položil život, aspoň tak to na mě v té době působilo.“* Pak už to bylo jednoduché, aby do party zapadl, začal se oblékat a chovat stejně jako oni. Souhlasil s jejich názory, páchal trestné činnosti, nenáviděl „odlišné“ lidi. Ten kdo neuznával jejich ideologii, byl nepřítel. Skupina chlapců se začala v průběhu let rozrůstat a s ní rostly i problémy a rasová nenávisť. *„Pamatuju si, že máma moje oblíkání se do bombra, maskáčů a těžkých bot nijak zvlášť neřešila. Měla za to, že prostě procházím určitým stádiem puberty a přejde mě to. O tom, že jsem se tahal s klukama, co uctívali Hitlera, neměla ani tušení a já se jí s tím nechlubil. Poprvé na to přišla, až když jsem měl průser u policajtů, ty si pro mě přišli k nám domů a tak jsem musel s pravdou ven. Jednalo se tenkrát o velkou rvačku s cikánama před jednou diskotékou. Jeden skončil v nemocnici a mělo to dlouhý trvání, než se všechno vyřešilo, já z toho tenkrát nic neměl.“* Adamovi bylo v té době 18 let, když se matka dozvěděla, že je její syn sympatizant s neonacistického hnutí. Viděla v tom obrovský problém, protože sama se scházela s lidmi, které její syn nenáviděl. Její nejlepší kamarádka, Romka Alice, byla v jejich vztahu

hlavní kámen úrazu. Adam se kvůli tomu s matkou začal hádat, bral to tak, že mu matka dělá ostudu. Kamarádi s Romy a přitom on je neonacista. Vztah s matkou a otčímem se velmi ochladil. Častokrát ani Adam nechodil domů a přespával u přátel. S partou neonacistických kamarádů se stýkal až do svých 20 let. Právě v tomto věku si Adam našel stálou přítelkyni, se kterou je dodnes a má s ní ročního syna. „*Musím přiznat, že díky přítelkyni a synovi jsem omezil svoje kamarády z hnutí a i aktivity s tím spojené. Už nejezdím na koncerty, pochody a jiné akce pořádané neonacisty, ale stále s těmito lidmi sdílím sympatie, i když je neprojevuji veřejně. Ale jednou, až můj syn vyroste a rozhodne se být neonacistou, budu ho v tom podporovat.*“ Adam má svou rodinu a společně bydlí v pronajatém bytě. S matkou a otčímem se stýká jen příležitostně, se sestrou nekomunikuje vůbec. „*Mrzí mě určité věci z mé minulosti, hlavně ty, kterými jsem ublížil své rodině. Doufám, že se jednou situace obrátí k lepšímu a budeme spolu vycházet jako za starých časů.*“

### **Doplňující otázky**

1) Byl jste dostatečně informovaný o této ideologii, když jste do skupiny vstupoval?

„*Nemůžu říct, že jsem věděl úplně všechno, některým věcem jsem vůbec nerozuměl. Na to jsem přicházel postupem času. Všechno se točí kolem politiky a o tu nemáte v 15 ti moc zájem. Dostatečné informace jsem neměl.*“

2) Přidal jste se do skupiny hlavně z toho důvodu, že jste měl potřebu někam zapadnout?

„*Myslím, že jo. Někdo byl ve skupině pankáčů, někdo feťáků, já byl nácek.*“

3) Ovlivnila Vaše rodina/přítelkyně to, že jste aktivitu v hnutí omezil/ukončil?

„*Rozhodně, ale jak jsem říkal v rozhovoru, tyhle názory mi už nikdo nikdy nevymaže z hlavy. Jde jen o to, že jsem přestal být aktivním.*“

4) Setkal jste se poprvé s rasismem ve své rodině a ovlivnilo Vás to nějak?

*„Určitě ne, spíš naopak, u nás jsou proti rasismu. Mě za to odsuzují.“*

5) Měl jste kvůli neonacistickému počínání problémy se zákonem?

*„ Ano měl.“*

6) Vyvíjel jste někdy tlak na svou dívku, aby byla téhož názoru jako Vy a popřípadě se začlenila do Vaší skupiny?

*„Moje holky se o to dost zajímaly, jinak by se mnou asi nechodily. Vždycky jsem každé řek s kým má tu čest, buď to respektovala, nebo to prostě skončilo. Ale vyloženě jsem do toho žádnou netlačil nikdy. Je ale jasný, že kdyby třeba moje současná přítelkyně byla proti rasismu, tak se mnou není.“*

### **Celkové shrnutí rozhovoru**

Adam na mne při rozhovoru působil uvolněně. Neměl problém o čemkoli mluvit. Měla jsem pocit, že se ho mohu zeptat úplně na vše. Překvapilo mě, že do rozhovoru šel s takovou odhodlaností a svěřil se mi, že je velmi rád, že si o tom může s někým popovídat, jelikož to příliš lidí nezajímá. Na první pohled bych podle stylu oblečení a delšího účesu vůbec nepoznala, že se jedná o neonacistu.

### **Kasuistika č. 2 – David**

#### Rodinná anamnéza

Matka Jitka, narozena roku 1966. Vyučená švadlena, nikdy se ale svému řemeslu nevěnovala. Vystřídala řadu zaměstnání, nikde však nevydržela dlouho. Momentálně žije v jiném městě než její děti a bývalý manžel a pracuje jako prodavačka. S otcem Davida se před sedmi lety rozvedla, a již se s ním vůbec nestýká. Synové s matkou vycházejí velmi dobře.

Otec Miloslav, narozen roku 1965. Je vyučený zedník. Velmi pracovitý muž, který finančně zabezpečoval rodinu. Po tom co se s Jitkou rozvedl, Miloslav začal zanedbávat práci a rodinné nesnáze řeší alkoholem. Oba synové zůstali ve společné domácnosti s ním, před třemi lety se ale David i Jan odstěhovali. Jejich vztahy nejsou moc dobré.

Bratr Jan se narodil roku 1983. Vyučil se na odborném učilišti a momentálně pracuje jako dodavatel u jedné firmy. Sám byl vyznavačem neonacismu, ale od hnutí se distancoval, založil rodinu a s manželkou a synem žije v bytě. S bratrem Davidem se často stýkají a vychází spolu velmi dobře.

## **David**

David se narodil v roce 1986. Od dětství žil se svými rodiči a bratrem v rodinném domku na vesnici. Společnou domácnost s nimi sdíleli i prarodiče z otcovy strany. Na základní školu chodil do města vzdáleného 3 kilometry. Se svými spolužáky vycházel a našel si mezi nimi spoustu kamarádů. Následně vystudoval Obchodní akademii. Poprvé neonacismus začal vnímat u staršího bratra už v jedenácti letech. Ten měl na vesnici svou partu vrstevníků, se kterými se neonacismu aktivně věnoval. Ke svému bratrovi začal vzhlížet, fascinoval ho jeho styl oblékání a nad názory, které zaslechl od bratrových přátel, začal dost přemýšlet. Pustil se tedy do zjišťování informací ohledně druhé světové války, zajímal se o oblečení a prostředky, kterými se neonacisté zviditelňují. Půjčoval si knihy, vystřihoval si obrázky z časopisů a poslouchal neonacistickou hudbu. Brzy pochopil to, že s názory jaké má bratr a bratrovi přátelé, souhlasí. *„Svého prvního bombra jsem dostal od bráchy, ale jinak mě do toho moc nezasvěcoval. Měl svoji partu a já pro ně byl přece jenom moc malej kluk. Tak jsem do všeho zasvětil svého stejně starýho kamaráda a postupně s ním tvořil vlastní skupinu, kdy nás v partě bylo asi sedm.“* S kamarádem společně založily ve vesnici klubovnu, kde si vylepili plakáty Adolfa Hitlera, pověsili Jižanské vlajky a další symboly neonacismu. Tam byli svými pány, poslouchali písně známých neonacistických skupin, pili pivo a vykřikovali rasistická hesla. Ne na dlouho



jim klubovna stačila. Své „poznatky“ se rozhodli jít ventilovat také někde ven a ne jenom spekulovat o všem za dveřmi klubovny. Chtěli vyzkoušet tu sílu moci v praxi. Proto skupinka kluků velmi často navštěvovala okolní diskotéky a zábavy. „*Na tyhle akce se chodilo hlavně s tím, že bude bitka s cikánama. Stačilo, aby proběhla jen malá provokace, tenkrát stačil jeden divnej pohled cikána na některýho z nás, a už se strhnul krutej boj. Taky jsme čekali na to, až se na diskotéce objeví někdo s jointem a ten dostal okamžitě na hubu, protože byl pro nás feťák.*“ Několik let skupina chlapců chodila na svou oblíbenou diskotéku do blízkého města. Tam měli známé v bodygardech, kteří sdíleli jejich názory. „*Postupem času se naše parta proflákla a na tý diskotéce jsme byli něco jako postrach. Měli jsme tam dokonce i vlastní stoly, kam se nikdo, kdo k nám nepatřil, neodvážil sednout. Tohle mi dávalo pocit síly a velký moci. Chodili jsme tam pravidelně asi po tři roky až do doby, kdy byla touha po moci zase větší.*“ Parta chlapců se začala stýkat i s neonacisty, kteří působili ve větších městech jako organizovaná skupina. Říkali si Autonomní nacionalisté a nabízeli jim spolupráci a „možnost udělat něco pro svou vlast“. „*Byla to nabídka hodně lákavá, ale v té době už mi bylo 19 let. Měl jsem přítelkyni, se kterou jsem stále a ta nebyla zrovna pro to, abych se pouštěl do akcí takového rozsahu. Přece jenom, tam už nešlo o nějaký kočkování, ale už o kejhák. Několik měsíců po téhle nabídce jsem se s přítelkyní odstěhoval za práci do Prahy. S kamarády neonacisty se stýkáme do dnes. Někteří z nich se k Autonomním nacionalistům přidali, jiní stejně jako já přestali aktivně do hnutí přispívat.*“ Dnes David žije s přítelkyní v pronajatém bytě v Praze. Pracuje jako manažer pro pražskou firmu. Sám říká, že je stále tělem i duší neonacistou, ale kvůli přítelkyni a náročné práci nemá čas na to, aby se neonacismu aktivně věnoval.

### **Doplňující otázky**

- 1) Byl jste dostatečně informovaný o této ideologii, když jste do skupiny vstupoval?

„*Ano byl, jak jsem říkal na začátku, dost jsem si o tom nejdříve přečetl a zjistil.*“

2) Přidal jste se do skupiny hlavně z toho důvodu, že jste měl potřebu někam zapadnout?

*„ Já hlavně chtěl být jako brácha a rozumět o čem si povídají, takže se dá říct, že jsem vlastně chtěl zapadnout mezi ně.“*

3) Ovlivnila Vaše rodina/přítelkyně to, že jste aktivitu v hnutí omezil/ukončil?

*„Ano, a i práce, díky ní na to už není čas.“*

4) Setkal jste se poprvé s rasismem ve své rodině a ovlivnilo Vás to nějak?

*„Ano, u bratra a ovlivnilo.“*

5) Měl jste kvůli neonacistickému počínání problémy se zákonem?

*„ Já osobně ne, jen jsme byly tehdy v mládí u policajtů evidovaný jako neonacisti, že kdyby se něco přihodilo, tak aby věděli kde koho najít. Jinak jsem několikrát kvůli bitkám byl u výsledku, ale nikdy ne u soudu a podobně.“*

6) Vyvíjel jste někdy tlak na svou dívku, aby byla téhož názoru jako Vy a popřípadě se začlenila do Vaší skupiny?

*„Samozřejmě jsem jí vysvětlil tu podstatu neonacismu a tlak jsem na ní vyvíjel v tom smyslu, že nechci, aby brala drogy, kamarádila s cikánama a tak. Nemohl bych třeba být s dívkou, která je závislá nebo je jedna ruka s cikánama. Prostě si ty dva musejí názorově sednout, jinak vztah nemá cenu. Řeknu tedy, že jsem jí určitým způsobem přesvědčil. Některé názory sdílí jiné ne.“*

## **Celkové shrnutí rozhovoru**

S Davidem rozhovor proběhl v naprostém pořádku. Všechno si pečlivě rozmýšlel, než mi odpověděl na otázky. U vyprávění se usmíval a neustále mi koukal do očí. Jediné o čem se nechtěl bavit, byl vztah s otcem. David na mě působil velmi inteligentně a překvapilo mě, jak utříděné má myšlenky. Protože je David menšího vzrůstu, nedokážu si ho představit jako agresora. Oblečen přišel v košili a nejevil žádné známky toho, že byl neonacistou.

## **Kasuistika č. 3 – Karel**

### Rodinná anamnéza

Matka Ivana se narodila v roce 1966. Vystudovala Gymnázium hned a po maturitě šla na mateřskou dovolenou. Poté pracovala jako finanční poradkyně a momentálně je v invalidním důchodu. Před třemi lety se rozvedla s otcem Davida a odstěhovala se do jiného města. Matka je rasistka.

Otec Josef se narodil v roce 1967. Vystudoval tříletý obor na Strojírenském učilišti. Získal výuční list a hned začal pracovat jako zámečnick ve fabrice. Momentálně pracuje v jedné firmě jako technik. Otec Josef má také rasistické sklony.

Sestra Marie se narodila v roce 1993 a momentálně studuje 3. ročník gymnázia. Žije s matkou ve společné domácnosti a vztahy s otcem a bratrem má velmi dobré. V dětství si sourozenci příliš nerozuměli.

### **Karel**

Narodil se v roce 1990. Na základní školu chodil v místě svého bydliště. Poté nastoupil na Integrovanou střední školu technickou, kterou ovšem nedokončil. Momentálně si doplňuje vzdělání dálkově a zanedlouho bude skládat maturitní zkoušku. Karel popisuje, že jeho dětství bylo velmi šťastné a rád na něj vzpomíná. Matka s otcem se sice rozvedli, ale on nikdy nezpozoroval, to že by se mezi sebou hádali. Do jeho deseti let bydlela rodina v panelovém bytě, pak se přestěhovala do rodinného domku, kde Karel žije do dnes společně s otcem a Karlovou přítelkyní. Poprvé, kdy začal vnímat svět

očima neonacisty, to bylo již v raném dětství. „*V televizi jsem s kamarádem viděl nějaký dokument o neonacismu, kde to vlastně prezentovali jako špatné a my si řekli, že to o čem tvrdí, že je špatné, tak s tím my souhlasíme.*“ Delší vlasy, které nosíval, si nechal ostříhat na 3mm. V partě byl s kamarádem a kamarádkou. Od otce kamarádky dostali LP desky skupiny Orlík. Jejich texty je oslovily. „*Hodně jsme začali chodit na bruslák, tam jsme narazili na další partu kluků, taky nácků a přidali se k nim. Chodili jsme společně na diskotéky, kde se to vždycky strhlo ve rvačku s cikánama. Tyhle akce se ubírali ve smyslu pivo, rum, boj. Tím myslím, že agresivní chování se u nás projevilo po požití nějakého alkoholu. Hlavně nám to dodalo na odvaze.*“ Karel měl první problém se zákonem už v 15 letech. Kdy nebyl souzen ani jeho prohřešek nebyl zaznamenán do trestního rejstříku. Za to, že před restaurací v místě svého bydliště zbil, jak sám říká, „*odpůrce neonacismu*“ vyvázl pouze s podmíněčným zastavením trestního stíhání po dobu deseti měsíců. Rodina se na Karlovo počínání dívala tak, že mu nic nezakazovala. Otec s matkou ho pouze upozornili, že až mu bude 18 let, smí si dělat co chce, ale do té doby se nemá účastnit násilných akcí. S názory, které zastával, byli srozuměni a souhlasili s nimi. „*Tenkrát radši viděli, že jsem nácek, kterej je silně proti drogám, než aby jim domu chodil sfetovanej syn. Jediný čeho se báli, tak aby se mi nestalo něco fyzicky.*“ V sedmnácti letech se účastnil demonstrace, při které ho zadrželi těžkooděnci. Odvedli ho k výslechu za to, že měl na demonstraci oblečení propagující neonacismus. Tentokrát už byl nucen předstoupit před soud, kde vyslechl rozsudek 70 hodin veřejně prospěšných prací. Odvolal se ke krajskému soudu v Praze a ten ho zprostil všech obvinění. V osmnácti letech vstoupil k neregistrované organizaci Autonomních nacionalistů. A stal se zástupcem jednoho kraje. To obnášelo starat se o webový server, domlouvání pochodů a různých neonacistických srazů za svůj kraj, opatřoval samolepky a letáky s neonacistickými projevy. V současnosti Karel pracuje jako realitní makléř a na to, aby se naplno věnoval Autonomním nacionalistům, už nezbývá čas. „*Rozvoj Autonomních nacionalistů jsem přenechal mladším, kvůli práci už se to nedá stíhat.*“

### **Doplňující otázky**

1) Byl jste dostatečně informovaný o této ideologii, když jste do skupiny vstupoval?

*„Informovaný jsem byl, věděl jsem, do čeho jdu a postupem času jsem získával víc a víc informací.“*

2) Přidal jste se do skupiny hlavně z toho důvodu, že jste měl potřebu někam zapadnout?

*„Určitě ne, nejsem si toho vědom.“*

3) Ovlivnila Vaše rodina/přítelkyně to, že jste aktivitu v hnutí omezil/ukončil?

*„Já aktivitu pouze omezil, díky tomu že mám málo času. Rodina s tím nesouvisí.“*

4) Setkal jste se poprvé s rasismem ve své rodině a ovlivnilo Vás to nějak?

*„Ano, u babičky a pak u rodičů. Ovlivnilo mě to tak, že jsem neměl rád cikány a začal se o to víc zajímat.“*

5) Měl jste kvůli neonacistickému počínání problémy se zákonem?

*„Ano měl, o tom už jsem mluvil.“*

6) Vyvíjel jste někdy tlak na svou dívku, aby byla téhož názoru jako Vy a popřípadě se začlenila do Vaší skupiny?

*„Ne, nikdy.“*

### **Celkové shrnutí rozhovoru**

Karel byl při našem rozhovoru velmi otevřený. Zaujalo mě, že měl oholenou hlavu a tričko Thor Steinar i přes tvrzení, že už není aktivním neonacistou. Na mé udivení reagoval tak, že je to jeho image, kterou zatím

nehodlá měnit. Projevoval známky nervozity a nějakou dobu trvalo, než začal vyprávět úplně sám bez mých pomocných otázek.

#### **Kasuistika č. 4 – Tomáš**

##### Rodinná anamnéza

Matka Jiřina se narodila 1959. Vystudovala obchodní akademii. Se svým manželem se seznámila na střední škole. Společně založili účetní firmu a jejich klientelu tvoří převážně cizinci. Matka nikdy neměla rasistické sklony.

Otec Jiří se narodil 1958. Vystudoval taktéž obchodní akademii. Veškerý volný čas tráví se svou nemocnou matkou, o kterou se musí starat. Jinak pracuje jako účetní v rodinné firmě. S Tomášem se příliš neshodne. S jeho chováním nesouhlasí.

Sestra Eliška se narodila 1980. Žije v Praze v rodinném domku se svým manželem a dvěma dětmi spokojeným životem. S bratrem se vidá velmi často a dobře si spolu rozumí. O tom, čemu se Tomáš věnuje, spolu nemluví.

##### **Tomáš**

Tomáš se narodil roku 1983. Vystudoval obchodní akademii, stejně jako jeho rodiče a poté byl přijat na vysokou školu s ekonomickým zaměřením, kde získal titul inženýr. Vyrůstal v rodinném domě a byl obklopen luxusem, nikdy nestrádal a to co si přál od rodičů, také dostal. Když mu bylo 13 let, přinesl mu kamarád vystříhané obrázky s Adolfem Hitlerem, svastikou a texty neonacistických písní. Ty patřily staršímu bratrovi kamaráda, který se o neonacismus zajímal. Chlapci ve škole oslovili další kamarády a společně šikanovali romské spolužáky. *„Na vše se časem přišlo a my dostaly ředitelskou důtku, to byl můj první průšvih, co se neonacismu týče.“* Potom několik let platil ve skupině dvanácti kluků za „vůdce“ party. Společně chodili na neonacistické koncerty, demonstrace a pochody. Navštěvovali kluby a diskotéky, kde docházelo k potyčkám s narkomany, přistěhovalci a

s dalšími, kteří nesdíleli jejich názory. Ve 23 letech psal Tomáš různé články pro německé neonacistické organizace na webových stránkách. Tyto stránky byly navštěvovány i neonacisty z České republiky. Tam si Tomáše všimli lidé z Národního odporu. Po několika schůzkách, které mezi nimi proběhly, se rozhodl pro spolupráci s nimi. *„Nechodí to tak, že ráno vstanete a jdete tam jak do práce. Je to nárazové. Doma třeba pracuji na udržování webových stránek, psaní článků a podávání aktuálních informací. Máme také schůze, kde se řeší organizační věci. Podílím se na přípravě koncertů a demonstrací.“* Tomáš v Národním odporu aktivně působí dodnes. Jeho současným zaměstnáním je výkonný ředitel v pražské firmě.

### **Doplňující otázky**

- 1) Byl jste dostatečně informovaný o této ideologii, když jste do skupiny vstupoval?

*„Po pravdě na té základní škole jsme moc informací ještě neměli. Věděli jsme, že ti kluci jsou zkrátka černí, a že by se měli bít. Začátky probíhaly spíše v tom duchu, že jsme se jeden před druhým odháněli v tom, kdo těm romským klukům víc zatopí.“*

- 2) Přidal jste se do skupiny hlavně z toho důvodu, že jste měl potřebu někam zapadnout?

*„Každé dítě má potřebu zapadnout někam do party. Ano.“*

- 3) Ovlivnila Vaše rodina/přítelkyně to, že jste aktivitu v hnutí omezil/ukončil?

*„Neukončil jsem aktivitu a přítelkyně ani rodina by mě v tom neovlivnila. Nemyslím si, že dělám něco špatného, chci jiný politický systém a nepatřím mezi ty, co si stěžují na vládu, ale přitom nechodí volit. Já dělám něco, o čem jsem přesvědčen, že je pro dobro mé, i mojí rodiny.“*

4) Setkal jste se poprvé s rasismem ve své rodině a ovlivnilo Vás to nějak?

*„V rodině si nepamatuji, že bych se s rasismem setkal.“*

5) Měl jste kvůli neonacistickému počínání problémy se zákonem?

*„Ano, nějaké problémy se zákonem tam byly. Nejvyšším mým trestem byla roční podmínka.“*

6) Vyvíjel jste někdy tlak na svou dívku, aby byla téhož názoru jako Vy a popřípadě se začlenila do Vaší skupiny?

*„Mám přítelkyni působící v ženské organizaci RWU. Jsem rád, že tomu tak je a kdyby nebylo, asi bych si přál, aby sdílela stejný názor jako já a tlak na ní vyvíjel.“*

### **Celkové shrnutí rozhovoru**

Z Tomáše jsem byla velmi nervózní, nevěděla jsem, jestli na naši schůzku dorazí, třikrát ji už zrušil. Při této schůzce měl dvacet minut zpoždění. Nakonec dorazil a omluvil se, že byl pracovním vytížený. Z rozhovoru jsem neměla dobrý pocit. Tomáš neustále koukal na své hodinky a dával si velký pozor na to, co říká. Nepřál si, abych rozhovor nahrávala na diktafon. Na mou otázku, zda mi poví o tom, jaké měl problémy se zákonem, mi odpověděl, že to by nerad rozebíral. Náš rozhovor byl celkově stručný.

### **Kasuistika č. 5 – Pavel**

#### **Rodinná anamnéza**

Matka Petra se narodila v roce 1966. Studovala střední odbornou školu a pracovala jako prodavačka. V současnosti je žena v domácnosti. Její otec zemřel před třemi lety na rakovinu a ona jeho odchod nese do dnes velmi těžce. Upnula se na svou matku, kterou přemluvila ke společnému bydlení v jejich rodinném domě.

Otec Milan se narodil v roce 1964. Studoval na stejné škole jako jeho manželka Petra, kde se také seznámili. Milan je podnikatelem v oblasti



zemědělských strojů. A jeho práce ho zaměstnává na plný úvazek, na rodinu už mu příliš času nezbyvá. Se synem Pavlem má výborný vztah. Milan má rasistické sklony.

Sestra Tereza se narodila v roce 1988. Vystudovala obchodní akademii a byla přijata na vysokou školu zemědělskou. Ve druhém ročníku studium ukončila a pracuje v pražské pojišťovně. Vdala se a s manželem žije v rodinném domě svých rodičů. S Pavlem má velmi dobrý sourozenecký vztah.

### **Pavel**

Pavel se narodil v roce 1986. Na základní školu chodil v místě svého bydliště, tam se stal obětí šikany. Agresoři byli žáci romského původu o tři roky starší, proto ve čtvrté třídě přestoupil na jinou základní školu. Poté byl přijat na střední integrovanou školu, kde úspěšně odmaturoval. Dnes pomáhá otci v jeho podnikání. Neonacistické sklony u sebe začal pozorovat již v dětství, kdy byl obětí šikany od Romů. „*Od té doby jsem je prostě nesnášel.*“ Na střední seděl v lavici s chlapcem, který se prezentoval jako neonacista. Spřátelil se s ním a ten ho zasvěcoval do neonacistické problematiky. Společně jezdili na koncerty. „*Skoro každý víkend jsem se pohyboval mezi velkou skupinou neonacistů. Jezdili jsme po koncertech a na narozeninové oslavy nácků, které jsem ani neznal.*“ Pavel začal také veřejně vystupovat jako neonacista. Osvojil si jejich styl oblékání, poslouchal rasistické písně a jeho pokoj byl jako svatyně Adolfa Hitlera. Rodina jeho chování nechápala, rodiče se mu snažili několikrát domluvit, dávali mu domácí vězení a dokonce mu sjednali i schůzku s psychologem, na kterou ovšem Pavel odmítl přijít. Pavla to, že ho chtěli poslat k psychologovi, velmi zranilo, měl pocit, že mu rodiče nepřejí štěstí a nechápou to, že našel svůj smysl života. „*Ted' už samozřejmě chápu, že mi chtěli pomoci a jsem jim za to vděčný, ale to víte, to jsou ty telecí léta, kdy vidíte v rodičích nepřátele.*“ Chtěl se jim nějakým způsobem pomstít. Skoro přestal chodit do školy a hrozilo mu vyloučení, jelikož měl hodně zmeškaných hodin. Holdoval alkoholu a domů se vracel skoro každý den opilý. Někdy ani nepřišel a spával

s kamarády neonacisty po barech. Pod vlivem alkoholu s partou napadli skupinky Romů, Vietnamců, přistěhovalců a dalších odpůrců. Pavel v osmnácti letech onemocněl salmonelou, a tudíž strávil přes tři měsíce v domácím léčení. V tu dobu jeho parta vykradla v nočních hodinách obchod, který vlastnili Vietnamci. Ti je u krádeže přistihli a brutálně se s nimi poprali. Dva jeho kamarádi byli převezeni do nemocnice. Pavel nic netušil až do chvíle, kdy ho doma navštívila policie a sdělila mu, že s nimi musí okamžitě na stanici. Tam se dozvěděl, že parta jeho kamarádů ho udala jako hlavního organizátora, který je přinutil obchod vykrást. Nakonec se vše vysvětlilo a policie zjistila, že Pavel u útoku nebyl. *„Tímhle pro mě ty kluci naprosto skončili. Kudla, kterou mi vrazili do zad, pro mě byla osudová. Už jsem neměl zájem s nimi jakkoli spolupracovat a odtrhl jsem se od nich.“* Pavla tato situace natolik zasáhla, že vyhodil všechny věci spojené s minulostí, zrekonstruoval si svůj pokoj a soustředil se na dodělání školy. Vztahy s rodiči urovnal, ale trvalo dlouho, než mu rodina opět věřila. *„Táta mi jednou řekl, že on taky nemá rád cikány a štvě ho jak je to tady všechno v našem státě, ale že se tady s nimi prostě musíme naučit žít, protože jiný už to nebude. A to, že se s nimi budu bít, tak tím stejně nic nevyřeším, ale naopak si tím zavařím sám a ještě mě zavřou. Tohle na mě docela zapůsobilo. Nevím, jestli jsem si vážně jeho slova vzal k srdci, nebo jsem jednoduše dospěl, ale zkrátka jsem toho nechal a tím co mi řekl, se řídím.“* Pavel si našel kamarády nové, takové, kteří nemají s jeho minulostí nic společného a za to čím byl dřív, se stydí. Jak mi sám řekl, dělal něco, co stejně nikam nevedlo a připadal si jak v začarovaném kruhu. Už rok chodí s dívkou stejného věku a žije spokojeným a klidným životem.

### **Doplňující otázky**

- 1) Byl jste dostatečně informovaný o této ideologii, když jste do skupiny vstupoval?

*„Ani ne, u mě byl hlavní záměr boj proti jiným rasám a nic moc okolo mne nezajímalo. Až pak jsem si uvědomoval, že dělám něco špatně.“*

2) Přidal jste se do skupiny hlavně z toho důvodu, že jste měl potřebu někam zapadnout?

*„Ano. Měl jsem pocit bezpečí.“*

3) Ovlivnila Vaše rodina/přítelkyně to, že jste aktivitu v hnutí omezil/ukončil?

*„Rodina mě ovlivnila a poslední kapkou byla ta bouda, co na ně ušili ti moji povedení kamarádi.“*

4) Setkal jste se poprvé s rasismem ve své rodině a ovlivnilo Vás to nějak?

*„V rodině ne, ve škole. Ovlivnilo mě to tak, že díky útokům co proběhly na základce, jsem se stal náckem.“*

5) Měl jste kvůli neonacistickému počínání problémy se zákonem?

*„Naštěstí ne.“*

6) Vyvíjel jste někdy tlak na svou dívku, aby byla téhož názoru jako Vy a popřípadě se začlenila do Vaší skupiny?

*„Kolem patnácti jo, to jsem ty holky vyloženě nutil. Ony ke mně vzhlížely, na takovýhle typy totiž celkem letěj, takže to nebylo tak těžký je přesvědčit.“*

### **Celkové shrnutí rozhovoru**

S Pavlem se mi povídalo velmi dobře. Byly na něm znatelné emoce při vyprávění o své minulosti, zvláště když povídal o rodině, zalily se mu oči slzami. Rozhodnutí, že už s neonacisty nechce mít nic společného, jsem mu věřila. V jeho hlase bylo slyšet rozhořčení nad událostí, která ukončila jejich přátelství. Po rozhovoru mi řekl, že děkuje za vyslechnutí a svým způsobem náš rozhovor bere jako očištění se od dávných chyb.

## 8. VÝSLEDKY HYPOTÉZ

**H1: Domnívám se, respondenti neměli dostatečné informace o ideologii neonacismu, když vstupovali do extrémistických skupin.**

Tato hypotéza měla ověřit, zda mladí lidé, kteří vstupovali do extrémistických skupin, měli dostatečně informace o ideologii neonacismu a byli si vědomi svých činů.

Otázka č. 1.: Byl jste dostatečně informovaný o této ideologii, když jste do skupiny vstupoval?

Z pěti respondentů:

- 3x NE – 60%
- 2x ANO – 40%

***Závěr: Respondenti nebyli dostatečně informováni o ideologii neonacismu, hypotéza se potvrdila.***

**H2: Domnívám se, respondenti se začali seskupovat kvůli potřebě zapadnout do společnosti svých vrstevníků.**

Tato hypotéza měla ověřit, zda respondenty ovlivnila touha zapadnout do nějakého společenství v době dospívání.

Otázka č. 2.: Přidal jste se do skupiny hlavně z toho důvodu, že jste měl potřebu někam zapadnout?

Z pěti respondentů:

- 1x NE – 20%
- 4x ANO – 80%

**Závěr:** *Z vyhodnocení této hypotézy jasně vyplývá, že se respondenti do skupiny neonacistů přidali hlavně kvůli potřebě zapadnout. Pouze jeden vypověděl, že si není takového počínání vědom. Tato hypotéza se tedy potvrdila.*

**H3: Domnívám se, že rodina/přítelkyně u respondentů ovlivní to, že ukončí/omezí aktivitu v hnutí.**

Tato hypotéza měla ověřit, zda měla rodina, nebo přítelkyně vliv na ukončení, nebo omezení aktivity neonacisty v hnutí.

Otázka č. 3.: Ovlivnila vaše rodina/přítelkyně to, že jste aktivitu v hnutí omezil/ukončil?

Z pěti respondentů:

- 2x NE – 40%
- 3x ANO – 60%

**Závěr:** *Rodina, nebo přítelkyně měla vliv na tři respondenty. Čtvrtý respondent aktivitu v hnutí neukončil ani neomezil a pátý na aktivity spojené s neonacismem nemá čas kvůli pracovnímu vytížení. Hypotéza se potvrdila.*

**H4: Předpokládám, že respondenty vede k takovému chování rozvíjející se rasismus, s kterým se poprvé setká ve své rodině.**

Tato hypotéza měla ověřit, zda se respondenti poprvé s rasismem setkali ve své rodině.

Otázka č. 4.: Setkal jste se poprvé s rasismem ve své rodině a ovlivnilo Vás to nějak?

Z pěti respondentů:

- 3x NE – 60%
- 2x ANO – 40%

**Závěr:** *V rodině se poprvé s rasismem setkali pouze dva respondenti. Jeden z nich od své babičky a rodičů, druhý od staršího bratra. Tato hypotéza se nepotvrdila.*

**H5: Předpokládám, že každý respondent měl problém se zákonem kvůli neonacistickému počínání.**

Tato hypotéza měla ověřit, respondenti kvůli neonacistickému chování měli problém se zákonem.

Otázka č. 5.: Měl jste kvůli neonacistickému počínání problémy se zákonem?

Z pěti respondentů:

- 2x NE – 40%
- 3x ANO – 60%

**Závěr:** *Většina respondentů byla za své chování souzena. Dva z respondentů souzeni nebyli, ale několikrát se účastnili výslechů a byli v policejních spisech zaznamenáni jako neonacisté. I přes to vypověděli, že se jich zákon žádným způsobem nedotkl. Hypotéza se v tomto případě potvrdila.*

**H6: Předpokládám, že respondenti vyvíjejí tlak na své dívky a nutí je sdílet stejné názory a začlenit se do jejich skupiny.**

Tato hypotéza měla ověřit, zda se někdy pokoušeli přimět své dívky, aby sdílely stejný názor jako oni a naléhali na ně se začleněním do jejich skupin.

Otázka č. 6.: Vyvíjel jste někdy tlak na svou dívku, aby byla téhož názoru jako Vy a popřípadě se začlenila do Vaší skupiny?

Z pěti respondentů:

- 2x NE – 40%
- 3x ANO – 60%

***Závěr:*** *Své názory dívkám vnucovali tři respondenti, dva z nich vypověděli, že svou dívku do ničeho nikdy nenutili. Tato hypotéza se tedy také potvrdila.*

## **8.1 Vyhodnocení metodologického šetření**

V části empirické jsem využila metodologických metod a pro shromáždění potřebných dat jsem zvolila formu rozhovoru a následně doplňující otázky. Vyhodnocení kvalitativního výzkumu je postaveno na pěti výpovědích aktivních neonacistů. Nedostatky a výhody, které výzkumné šetření přináší, vidím následovně:

- V první řadě je zkoumán velmi malý vzorek pro to, abychom dostali přesnější výsledky hypotéz. Cílem bylo poukázat na to, jak a z jakého důvodu neonacisté začali s aktivitou v hnutí. Pro docílení přesnějších výsledků by bylo lepší, vytvořit dotazník, který bychom mohli dát většímu počtu respondentů. Rozhovor „tváří v tvář“ přináší jisté nevýhody v tom, že respondent nemusí vždy mluvit pravdu, protože se může stydět, nebo naopak zveličovat různé situace. Naopak dotazník by měl výhodu v tom, že je zcela anonymní a respondent snáz napíše své pocity a činy na papír, nežli řekne při rozhovoru z očí do očí.
- Pro mě osobně měla tato forma výzkumu výhodu v tom, že na každého respondenta jsem měla dostatek času. Při větším množství kasuistik by bylo téměř nemožné se setkat se všemi a hovořit s nimi do podrobností.

Díky otevřenosti, se kterou jsem se téměř u všech respondentů setkala, by bylo možné je hlouběji analyzovat a vyhodnotit jak jejich povahu, tak i způsob přemýšlení. Pochopit proč se tak či onak chovají a jakou hrozbu přináší tito jedinci pro společnost. Z těchto výsledků bychom byli schopni odhalit ohrožující aspekty neonacistického chování.



## 9. ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se zabývala problematikou, která je pro Českou republiku v současné době velmi aktuální. V práci byly popsány největší hrozby, které neonacismus v naší společnosti představuje. Jako jedinou cestou k řešení problémů s neonacismem považuji informovanost společnosti. Je třeba, aby se lidé začali vzdělávat a o tuto problematiku vážně zajímat. Jen tak můžeme předpokládat, že lidé nepodlehnu neonacistickým manipulátorům a jejich ideologii.

Cílem teoretické části práce bylo upozornit na prvky vedoucí k rozvoji neonacismu, popsat jednotlivé strany a organizace a informovat tak veřejnost o možných hrozbách. V práci jsem se zabývala historickými kořeny výchozích ideologií neonacismu. Také jsem získala od neonacistů výpovědi o jejich největších nepřátelích a zaměřila se na prostředky, kterými se neonacisté zviditelňují.

V části praktické jsem představila zvolenou metodu výzkumného šetření a popsala příběhy pěti vybraných respondentů pomocí kasuistik a mých doplňujících otázek. Z šesti hypotéz, které byly stanoveny, se potvrdilo pět. Čtyři hypotézy se potvrdily na 60%, jedna na 80% a jedna se nepotvrdila. Výpovědi pěti respondentů jsou ovšem jen velmi malý vzorek pro získání dat s významnými závěry. I tak může být ale tato metoda výzkumného šetření užitečná pro budoucí čtenáře, aby pochopili, z jakých důvodů vstupují mladí lidé do řad neonacistů. Cílem bylo získat odpovědi na to, zda měli respondenti problémy se zákonem a vyvíjeli tlak na své dívky, aby vstoupily do hnutí. Jestli rodina ovlivnila ukončení nebo omezení aktivity respondentů v hnutí a na kolik byli respondenti informováni o ideologii, když vstupovali do nějaké z neonacistických skupin.

Stanovené cíle bakalářské práce byly dle mého názoru splněny a doufám, že práce „Neonacismus – hrozba moderní doby“, bude v budoucnu lidem sloužit k pochopení a přiblížení tohoto závažného tématu.

## 10. SEZNAM LITERATURY

- ADAMOVIÁ, Karolína. *Politologický slovník*. Praha: C. H. BECK, 2001. 293 s. ISBN 80-7179-469-4.
- BAXTER, Ian. *Západní fronta – z tajných archivů SS*. Praha: Svojtka & Co, 2004. 192 s. ISBN 80-7352-037-0.
- CLAYOVÁ, Catrine; LEAPMAN, Michael. *Panská rasa: Nacistické Německo a experiment Lebensborn*. Praha: Columbus, 1996. 196 s. ISBN 80-85938-43-4.
- ČERNÝ, Václav. *Rasismus, jeho základy a vývoj*. Olomouc: Votobia, 1995. 90 s. ISBN 80-85885-69-7.
- 
- DANICS, Štefan. *Extremismus: řešení krizových situací*. Praha: Triton, 2003. 62 s. ISBN 80-7254-454-3.
- DEMJANČUK, Nikolaj. *Vzdělání a extremismus*. Praha: Epoque, 2005. 133 s. ISBN 80-86328-83-X.
- FIALA, Petr, et al. *Politický extremismus a radikalismus v České republice*. Brno: Masarykova univerzita, 1998. 303 s. ISBN 80-210-1798-8.
- GABALOVÁ, Dana. *Dovedu to pochopit? : hrozby neonacismu*. Praha: Člověk v tísní, 2008. 152 s. ISBN 978-80-8696-154-5.
- GOODRIK – CLARKE, Nicholas. *Černé slunce árijské kultury esoterický neonacismus a politika identity*. Praha: Eminent, 2010. 458 s. ISBN 80-7281-281-5.

- HITLER, Adolf. *Mein Kampf: Dva svazky v jednom*. Praha: Otakar II., 2000, 507 s. ISBN 80-86355-26-8.
- CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: Portál, 2007. 183 s. ISBN 978-80-7367-098-6.
- CHMELÍK, Jan. *Symbolika extrémistických hnutí*. Praha: Armex Trivis, 2000. 113 s. ISBN 80-86244-14-8.
- KOL. AUTORŮ. *Hrozby neonacismu – Příležitost demokracie*. Brno: Varianty, 2009. 218 s. ISBN 978-80-254-7147-0.
- LAQUEUR, Walter. *Měníci se tvář antisemitismu*. Praha: NLN, 2007. 216 s. ISBN 978-80-7106-927-0.
- LEE, Martin A. *Bestie se probouzí*. Praha: BB art, 2004. 487 s. ISBN 80-734137-0-1.
- MACDONALD, Andrew. *Turnerovy deníky*. Praha: Kontingent Press, 2008. 209. s. ISBN 978-80-254-1688-4.
- MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Barrister & Principál: Centrum strategických studií, 2003. 655 s. ISBN 80-86598-45-4.
- MCGOVAN, LEE. *Radikální pravice v Německu. Od roku 1870 po současnost*. Praha: Prostor, 2004, 280. s. ISBN 80-7260-122-9
- ROCKWELL, Lincoln George. *This Time the World*. New York: Liberty Bell Publications arch, 2004. 444 s. ISBN: 1-59364-014-5.

- SPOUSTA, Vladimír. *Vademékum autora odborné a vědecké práce. 1. Vydání*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003. 158 s. ISBN 80-210-2387-2.
- ŠIŠKOVÁ, Tatjana. *Výchova k toleranci a proti rasismu: [multikulturní výchova v praxi]*. Vyd. 2., aktualiz. Praha: Portál, 2008. 273 s. ISBN 978-80-7367-182-2.

### Elektronické zdroje

- PRO PEDAGOGY. *Neonacismus* [online]. c2010, poslední revize – 11. 4. 2010 [cit. 2011- 05-08] Dostupné z: (<http://www.czechkid.cz/si1310.html>).
- BLOOD AND HONOUR DIVISION BOHEMIA. *Blood and Honour* [online]. c2011, poslední revize – 31. 7. 2011 [cit. 2011- 08-06] Dostupné z: (<http://www.bhbohemia.org/bloodandhonour.html>).
- BLOOD AND HONOUR DIVISION BOHEMIA. *Blood and Honour* [online]. c2011, poslední revize – 31. 7. 2011 [cit. 2011- 08-06] Dostupné z: (<http://www.bhbohemia.org/index2.html>).
- DĚLNICKÁ STRANA. *Historie* [online]. c2003, poslední revize – 13. 6. 2011 [cit. 2011- 07-28] Dostupné z: ([http://www.delnickastrana.cz/index.php?option=com\\_content&task=view&id=117&Itemid=151](http://www.delnickastrana.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=117&Itemid=151)).
- METAPEDIA. *Národní odpor* [online]. c2008, poslední revize – 9. 3. 2011 [cit. 2011- 08-15] Dostupné z: ([http://cs.metapedia.org/wiki/N%C3%A1rodn%C3%AD\\_odpor](http://cs.metapedia.org/wiki/N%C3%A1rodn%C3%AD_odpor)).
- RESISTANCE WOMEN UNITY. *O nás – stanovy* [online]. c2008, poslední revize – 17. 5. 2011 [cit. 2011- 07-15]

Dostupné z: ([http://www.women-unity.net/articles\\_O+n%E1s+-+stanovy.htm](http://www.women-unity.net/articles_O+n%E1s+-+stanovy.htm)).

- MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie boje proti extremismu v roce 2009* [online]. c2010, poslední revize – 29. 7. 2011[cit. 2011- 08-09] Dostupné z: ([www.mvcr.cz](http://www.mvcr.cz)).

# 11. PŘÍLOHY

## 10.1 Příloha č. 1

- Ukázky písní s rasistickými texty

### Agrese 95 – Nová generace

Padl komunismus,  
začala vláda židů a nepřestává ničit naši dělnickou třídu.  
Vždyť my jsme základ celého státu,  
žijíme pupky státních aparátů.

Půjdem z továren a pozvedneme zbraně,  
půjdem všichni bratři společně na ně!  
Přijde revoluce, Sametová však nebude, prolijeme krev,  
síla pěsti vyhraje.

Jsme nová generace v srdci láska k vlasti,  
vytvoříme nový svět. Jsme nová generace jistota lepší budoucnosti,  
naše země budou kvést.

Jsme nová generace v srdci láska k vlasti, vytvoříme nový svět.  
Jsme nová generace jistota lepší budoucnosti,  
naše země budou kvést.

Přijde nová doba lepší,  
než-li byla a s ní přijdou zaručeně lepší časy.  
Vládnout bude nacionální dělnická třída,  
nepřátelé pocítí hněv bílé rasy.

Dělníci jsou národ a národ jsme my.  
My jsme jedna velká sjednocená síla.  
Nic nás nezastaví,  
poslední revoluci všem nám žene ideály všem seriózní mír.

Nová generace v srdci láska k vlasti, vytvoříme nový svět.  
Jsme nová generace jistota lepší budoucnosti,  
naše země budou kvést.

## Orlík - Bílá liga

Nic ve zlým proti turistům  
když se sem chtěj podívat  
jenže není možný tady žít a taky pracovat  
co to bylo za ránu, kdo nám to sem z dálky spad  
černý oči, černý tělo to není můj kamarád.

Bílá liga, bílá síla  
bílá liga, bílá síla  
bílá liga je bílá bílá  
vyčisti si boty, přijde tvoje síla  
bílá síla mě zaslepila, černou duši mi vybělila.  
Morálku maj jinou  
vychování taky  
jak my nikdy nebudou  
nevěř na zázraky  
a za křivý slovo to tě nožem pobodaj  
tak proč nám sem zabijáky posílaj.

Bílá liga, bílá síla  
bílá liga, bílá síla  
bílá liga je bílá bílá  
vyčisti si boty, přijde tvoje síla  
bílá síla mě zaslepila, černou duši mi vybělila.

Morálku maj jinou  
vychování taky  
jak my nikdy nebudou  
nevěř na zázraky  
a za křivý slovo to tě nožem pobodaj  
tak proč nám sem zabijáky posílaj.

Bílá liga, bílá síla  
bílá liga, bílá síla  
bílá liga je bílá bílá

## 10.2 Příloha č. 2

Ukázky letáků neonacistických organizací

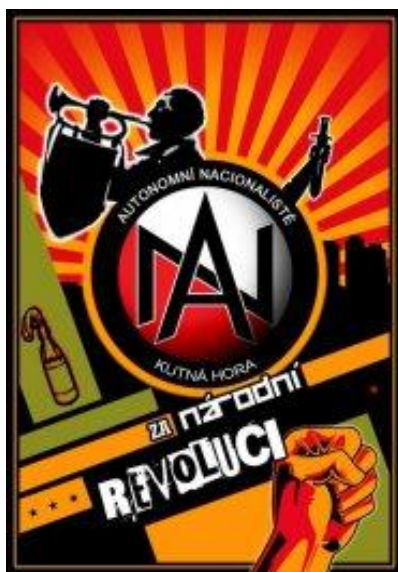
- a) Národní odpor
- b) Autonomní nacionalisté

a)





b)



## **BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE**

**Jméno a příjmení autorky:** Adéla Babická

**Studijní program:** Sociální politika a sociální práce

**Studijní obor:** Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii

**Název práce:** Neonacismus – hrozba moderní doby

**Počet stran (bez příloh):** 61

**Celkový počet stran příloh:** 4

**Počet titulů české literatury a pramenů:** 20

**Počet titulů zahraniční literatury a pramenů:** 1

**Počet internetových odkazů:** 7

**Vedoucí práce:** Mgr. Martin Prokeš

**Rok dokončení práce:** 2011





**Posudek vedoucího bakalářské/ práce  
na Pražské vysoké škole psychosociálních studií**

Jméno a příjmení studentky: Adéla Babická

Obor studia: Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii

Název práce: Neonacismus – hrozba moderní doby

Vedoucí práce: Mgr. Martin Prokeš

**Technické parametry práce:**

Počet stránek textu (bez příloh): 61

Počet stránek příloh: 4

Počet titulů v seznamu literatury: 27

|     |   |   |   |   |
|-----|---|---|---|---|
| 0** | 1 | 2 | 3 | 4 |
|-----|---|---|---|---|

**Výběr tématu**

Závažnost tématu

|  |   |  |  |  |
|--|---|--|--|--|
|  | x |  |  |  |
|--|---|--|--|--|

Oborová příslušnost tématu

|  |  |   |  |  |
|--|--|---|--|--|
|  |  | x |  |  |
|--|--|---|--|--|

Originalita tématu a jeho zpracování

|  |  |   |  |  |
|--|--|---|--|--|
|  |  | x |  |  |
|--|--|---|--|--|

**Formální zpracování**

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

|  |  |  |   |  |
|--|--|--|---|--|
|  |  |  | x |  |
|--|--|--|---|--|

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

|  |   |  |  |  |
|--|---|--|--|--|
|  | x |  |  |  |
|--|---|--|--|--|

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

|  |   |  |  |  |
|--|---|--|--|--|
|  | x |  |  |  |
|--|---|--|--|--|

**Metody práce**

Vhodnost a úroveň použitých metod

|  |  |   |  |  |
|--|--|---|--|--|
|  |  | x |  |  |
|--|--|---|--|--|

Využití výzkumných empirických metod

|  |  |   |  |  |
|--|--|---|--|--|
|  |  | x |  |  |
|--|--|---|--|--|

Využití praktických zkušeností

|   |  |  |  |  |
|---|--|--|--|--|
| x |  |  |  |  |
|---|--|--|--|--|

**Obsahová kritéria a přínos práce**

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

|  |   |  |  |  |
|--|---|--|--|--|
|  | x |  |  |  |
|--|---|--|--|--|

Naplnění cílů práce

|  |  |   |   |  |
|--|--|---|---|--|
|  |  | x | x |  |
|--|--|---|---|--|

Vyváženost teoretické a praktické části v daném tématu

|  |  |   |  |  |
|--|--|---|--|--|
|  |  | x |  |  |
|--|--|---|--|--|

Návaznost kapitol a subkapitol

|  |  |   |  |  |
|--|--|---|--|--|
|  |  | x |  |  |
|--|--|---|--|--|

\*\* 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěl/a

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost  
výsledků v praxi

|  |  |   |  |  |
|--|--|---|--|--|
|  |  | X |  |  |
|--|--|---|--|--|

Vhodnost prezentace závěrů práce  
(publikace, referáty, apod.)

|  |  |   |  |  |
|--|--|---|--|--|
|  |  | X |  |  |
|--|--|---|--|--|

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Jaký je podle Vás význam faktu, že většina respondentů má problematický vztah s otcovskou postavou?

Ve výzkumné části stavíte hypotézu, že důležitým faktorem při přihlášení se k extremistické ideologii je touha zapadnout mezi vrstevníky, kterou zde pokládáte za potvrzenou. Je tedy možné, že kdyby byla respondentům, v daném období, nabídnuta alternativa zvolili by si ideologii odlišnou?

V práci popisujete problém neonacismu, ideologie nabízející, teoreticky, vyhovující řešení problému majoritní společnosti s menšinami. Myslíte, že problém menšin reálně existuje? V čem tkví? Pokud ano, jaké by, podle Vás, existovalo řešení?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Práce se zabývá tématem, který v posledním roce nabývá na aktuálnosti. Jak sama autorka zmiňuje, rozsah výzkumného vzorku je omezený a pro obecnější závěry neplatný. Nicméně se domnívám, že i přes některá formální pochybení, je podstatou práce významný společenský problém. Způsob uchopení je dle mého teoreticky správný a zaslouží si rozvinutí do případného dalšího výzkumu. V textu jsou sice sporné pasáže, ale práce jako celek je, dle mého, vyhovující požadavkům bakalářské práce.

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

Datum, podpis: 14/9/2011



Oponentský posudek diplomové práce

Autorka: **Adéla Babická**

Název práce: „**Neonacismus - hrozba moderní doby**“

Vedoucí práce: Mgr. Martin Prokeš

Oponentka: Mgr. Magdalena Koťová

Akademický rok: 2010/2011

Bakalářská práce Adély Babické se zabývá tématem neonacismu a dle slov autorky se zaměřuje zejména na hrozby, které tato ideologie představuje pro společnost. Práci tvoří teoretická část mapující dějiny extremistických hnutí a stav v době současné, empirická část práce je pak tvořena výzkumnou sondou složenou zejména z kasuistik sympatizantů neonacismu.

Oceňuji zejména snahu zpracovat téma neonacismu, navíc v době, kdy extremismus zasahuje poměrně radikálně do života lidí na severu Čech. Méně již oceňuji samotné zpracování práce. Anglické texty by si zasloužily důkladnou revizi. Jazyk práce je velmi jednoduchý, stylistická úroveň textu chabá, občas se vyskytují gramatické chyby, autorce dělá problém používání čárek v souvětích.

Text je plný vágních, téměř nic neříkajících tvrzení, která nejsou podepřena citací (možná jde o názory autorky? Jako takové by si však zasloužily argumentaci); například: „*Problematika neonacismu se u nás vyskytuje v mnohem větších měřítcích, než kdy v minulosti*“. str. 9...atp. Či dále: „*První skupinou je tzv. „měkký rasismus“, který v České republice sdílí široká veřejnost*“. Ne že bych v otázce předsudků a jejich rozšířenosti s autorkou nesouhlasila - souhlasím - ale jde pouze o můj dojem, podpořen vyslechnutými poznámkami na ulici, v restauraci apod. Dojem není podepřen žádnými daty, není ani uveden jako názor autorky, jen jako platné tvrzení...

Místy se vyskytují neuvěřitelné, trestuhodné nesmysly: „Antisemitismus je charakterizovaný jako předpojatost a nepřátelství vůči Židům. Navazuje na starší formu, kterou byl judaismus - nesnášenlivost Židů na náboženském základě.“, str. 12.!!!

Postrádám důkladné a přesné definování cílů práce, vágnost a netematizace kontextu se objevuje v celém textu (osobně považuji za žádoucí například: definovat, že text se zabývá situací v ČR, v určité době, atd. atd.).

Za jeden z hlavních problémů práce považuji to, že veškeré poznatky jsou předkládány velmi jednoduchou formou, v rámci značné zkratky, bez hlubšího vhledu, jaksi naivně. Dovolují si tvrdit, že jako příklad mého předchozího tvrzení lze vzít téměř jakýkoli úryvek textu, například: „*Extrémním příkladem antisemitismu je ideologie Adolfa Hitlera za druhé světové války, která vedla k vyvraždění evropských Židů. Ti byli považováni za parazity Árijských národů. Árijci byli podle Hitlera naprosto vyhovující rasou s typickými znaky - modré oči, blondaté vlasy*“, str. 12. V rámci vypracování bakalářské práce, navíc v rámci studia společenských věd, bych očekávala podstatně hlubší a pečlivější náhled na danou problematiku (o které byly navíc napsány tisíce stran). Postrádám hlubší analýzy motivace osob vyznávajících extremistické ideologie (podkapitola nahrazena výpověďmi respondentů bez toho, aby se nad řečeným autorka zamyslela), či pojednání o souvislostech s hospodářskou situací, politickou situací atp.

Podstatným problémem je též to, že dle samotného názvu a proklamace autorky by se text měl zabývat hrozbami nacismu. O jakýchsi hrozbách však pojednává pouze jedna podkapitolka textu, zbytek je tvořen zjednodušenou historií a faktografií, vše doplněno plytkými úvahami. Jaké jsou tedy hrozby? Co to je - rasismus? Xenofobie? Kde se v nás berou? Proč? Na žádnou z těchto otázek mi autorka v textu neodpověděla. Oceňuji, že autorka shromáždila určité množství údajů týkajících se například extremistických hnutí - tyto materiály tvoří značnou část práce. Jsou sice cenné, vzhledem k tématu textu bych je však umístila spíše do příloh. Text sám o sobě spíše působí jako seminární práce studentky gymnázia či prvních ročníků oboru politologie na téma „*extremistické skupiny*“.

Dílčí problémy: citace často nahrazují samotný text autorky namísto toho, aby ho pouze doplňovaly (str. 14).

Pasáže týkající se historie se téměř nedají číst, místy vzbuzují úžas: „*Po první světové válce byly v Německu ideální podmínky pro změnu režimu. Panovaly zde sociální problémy, zadluženost a specifické postavení podnikatelsky úspěšné židovské menšiny. V Německu zpracované masy lidí, pod vedením Adolfa Hitlera, jásaly*“. (sic!).



Text je nevhodně členěn, hojně se vyskytují příliš dlouhé odstavce, citace téměř na celou stránku (str. 23).

Autorka uvádí v seznamu literatury jednu publikaci v anglickém jazyce. Cituje z ní česky. Otázka: překládala text autorka sama? Jak vlastně pracovala s tímto pramenem?

#### Poznámky k empirické části práce:

- Vágní formulace hypotéz
- Postrádám přesný popis výběru respondentů. Proto by mne zajímalo, zda byl výběr skutečně náhodný.
- Postrádám pojednání o: vzorku respondentů, validitě, reliabilitě, předporozumění problematice, generování otázek pro rozhovor, popis zpracování dat (přepis rozhovoru není z metodologického hlediska pouhým přepisem)...
- Některé otázky lze považovat za „návodné“, lze pochybovat o jejich neutralitě (zejména otázka číslo 1 či 2) - z tohoto důvodu lze pochybovat i o tom, zda lze na základě odpovědí na takto položený dotaz ověřovat hypotézy.
- Formulace „výsledky hypotéz“ je nesmyslná
- Způsob potvrzení či zamítnutí hypotéz je z metodologického hlediska nevyhovující
- (pozn: hypotézy nevyhodnocujeme, zamítáme či potvrzujeme; například na základě statistického zpracování dat, které v práci chybí; z textu je patrné, že autorka se neorientuje v metodologii).
- Kasuistiky jsou zpracovány poměrně dobře a pro mne jde o nejzajímavější část textu. Jen je škoda, že s nimi autorka nijak nepracuje. Na základě velkého množství sebraných (zajímavých) dat bych očekávala realizaci kvalitativní výzkumné sondy, zaměřenou například na tematizaci životních příběhů, motivace respondentů atp. Namísto toho předkládá autorka z pro mne zcela nepochopitelných důvodů jakousi simulaci kvantitativního výzkumu, metodologicky naprosto nevyhovující.
- Diskuse k výzkumu je zařazena do kapitoly vyhodnocení metodologického šetření. Proč?
- Autorka v podkapitole týkající se vyhodnocení tvrdí: „Cílem bylo poukázat na to, jak a z jakého důvodu neonacisté začali s aktivitou v hnutí“. Zde jen poznamenávám, že na tyto otázky nám autorka neodpovídá, potvrzuje pouze „pseudohypotézu“ týkající se touhy „někam patřit“. Hlavním problémem empirické části práce je chybění vyhodnocení rozhovorů autorkou.

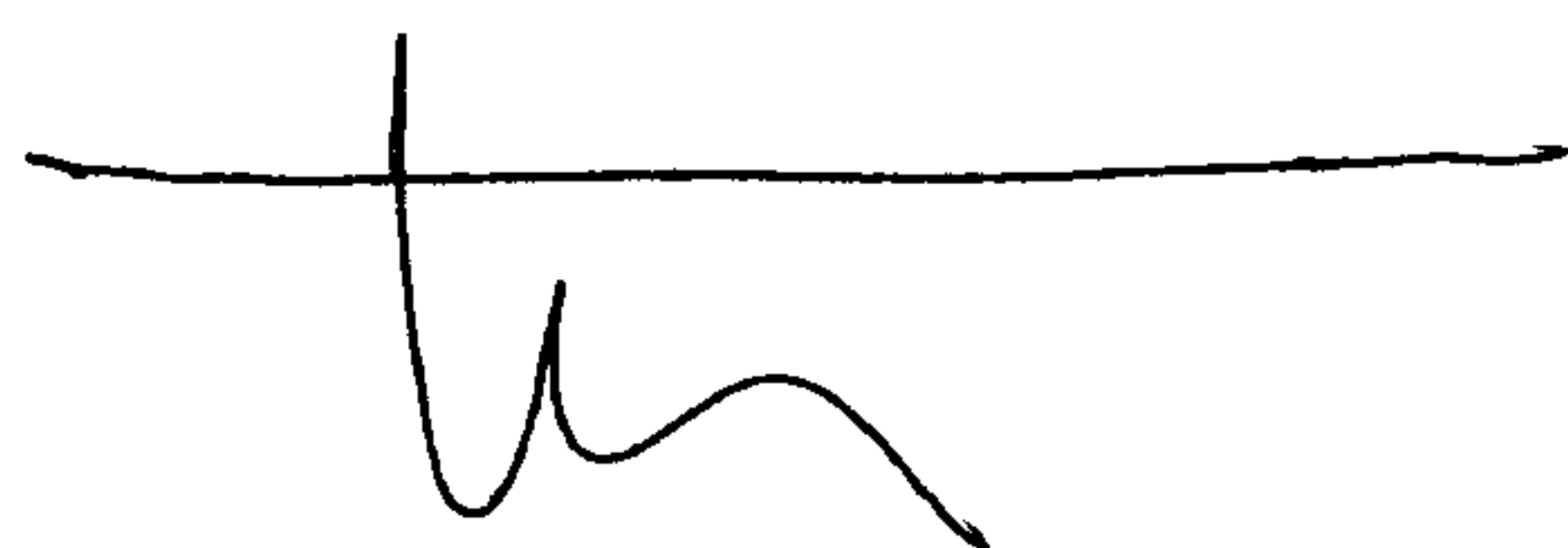
- Sama autorka v závěru textu podotýká: „Díky otevřenosti, se kterou jsem se téměř u všech respondentů setkala, by bylo možné je hlouběji analyzovat a vyhodnotit jak jejich povahu, tak i způsob přemýšlení. Pochopit proč se tak či onak chovají a jakou hrozbu přináší tito jedinci pro společnost. Z těchto výsledků bychom byli schopni odhalit ohrožující aspekty neonacistického chování“. Ano, souhlasím s autorkou a spolu s ní lituji, že tak neučinila, i když proklamace o cíli práce, předkládaná v úvodu textu, onu hlubší analýzu slibovala.

Závěrem: Oceňuji téma práce, neoceňuji však jeho zpracování. Domnívám se, že by si téma práce i aspirace na získání bakalářského titulu zasloužily více snahy a péče věnované vypracování textu. Téma rasismu a xenofobie je natolik závažné, že podle mého názoru nelze tolerovat nepravdy či zjednodušená tvrzení předkládaná autorkou (již jen z důvodů pojednání judaismu jako ideologie předcházející antisemitismu by se dalo uvažovat o nevhodnosti práce, problémů je v textu navíc nespočet).

Závěrem: Práci připouštím k obhajobě.

Navrhovaná hodnocení: dobře.

V Praze, dne 9. 9. 2011



Mgr. Magdalena Kotová